ސަންދާނު

14

އަދުލު އިންސާފު - މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުން

١٤ جُمَادَى الأُولَى ١٤٢٥ 2 ޖުލައި 2004 ހުކުރު

www.sandhaanu.com

މުނާފިގު ތޮއްބި ... ޒުލުމަށްހެދިގެ އަލިފާނޭ ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ކުދިކުދިއްޗާއި ވެރިންގެވެސް އަނގަ ވަރުގަދަ ނިޝާނުޖަހައިފި ހަޤީޤަތް

ޝ ދ ދ

ގައުމުގެ ތޮއްބިފުޅުގައި ކޮބައިހެއްދުނުވެ. ގައުމުދޯނި ތޮއްބިވާފަދާނެ
ބާއްވާ. އާދޫހެވެ. އައްވަސް ޝަރުކަށްނުންމާމެގައި ގައުމުދޯނި
ތޮއްބިފުޅުގައި ގައުމަކުން ދިއްމާ ކޮންމެ ހާލަތެއްގައި މެދު ވިސްނާ،
ތިމާގެ ހިތަށް އުސްދަރުމަ ސުވަލަ ފަސޯހަކަމާ ތިމާ އަހާލަތެއް
ބަދަލުކުރުމަކުން ހިތާއި އަމަލުން އެދެވުމެވެ. ގައުމީތޮއްބަލި
ހަރުހުރަމުއްނާނާ. ހަރުހުދުމަލި ފުސިލިކުމެވެ.

މިޖާޒުގެ ޖިބްކަރަސްއަލި މާއްތަގެނާ އިސްލާމްދީނުގެ
އުސޫލުން ސިފަލިބިފައިވާ ނިޒާމެކެވެ. ދުނިޔޭގެ
ތަރައްޤީވެފައިވާ ގައުމުތައް، ކުރިއަރާ މާލިއްޔަތުންބަލައި ތަފާތު
ގޮތަށްއަޅާނު އިލްމީޒާނު ކުރަމުންގެނެސް ހުރައިފައިވާ
އިސްލާމީގޮތެކެވެ. އިސްލާމް ދީން ދުނިޔެއަށް ފެތުރުމުގެ

ކުރީގައި އިންސާނުންގެ މުދަލައި އޮތީ ކަނޑުގެ އުސޫލެވެ.
ނުވަތަ ޖަންގަލީގެ އުސޫލެވެ. ގަދަވީހާގެ އަމުރުތަކުގައެވެ.
ގަދަވީހާއި ގާނޫނެވެ. އަދި ގަދަވީހާއި ދީނެވެ. ގަދަވީހާގެ
އިންސާފު އިންސާފަކަށް ހަދައިގެން އުޅުން ނުނިމޭތޯއެވެ
އިންސާނުންގެ މުދަލައި ނުލައިފައިނުހުންނަ ޙާލުގައި އިސްލާމީ
އުސޫލަކީ މުޅިދުނިޔޭގެ އަޚުލާޤީ ކަނޑައެޅުމަކަށްގެންގުޅެވޭ
އަދުވާތަކަށް ނަގައިދޭ އިލާހީ ނިޒާމެވެ.

އިސްލާމީދީނުގައި ވަނީ އަޚުލާގަށް ހުރުމަތްތެރިކަމް
ކަނޑައެޅިފައިވާނެވެ. އަޚުލާގީ މުއާމަލާތުގެ ހަމައެވެ. އެއީ
ދީނީ، ދުނިޔަވީ ހުރިހާކަމެއްގައިވެސް. ވިޔަފާރީގެ މުއާމަލާތު
މުޢާމަލާތުގެ މުއާމަލާތެވެ. އިޖްތިމާޢީ މުއާމަލާތު ސިޔާސީ
މުއާމަލާތެވެ. މިއަދު ހުވަދުގެ ޤައުމުތަކުގެ އިޤްތިޞާދީ ނިޒާމަށް
މިކަހަލަ އިސްލާމީ ގާނޫނުތަކަށް ހަމަޖެހުނު

ސިޔާސީނިޒާމެވެ. މުޖުތަމަޢުގެ މައްސަލަތައް ނިންމުމުގައި
ޝަރީޢަތް ކަނޑައެޅި ކަނޑައެއަށް ކުރެއްވިއިރު އަދުލުއިންސާފުގެ
ހަމަތަކުގެ ދަށުންނެވެ. ކަނޑު ގާނޫނާ އެއްގޮތަށް ދަރިންނަށް
މީރާހު ބަހާނެކަމަށް ދެވޮޑިގެން ފަސްގަނޑު އޮތް ހުރިހާ
ނިޒާމުގެ ގޮތުން ދުސްތޫރީ އުސޫލުން ހަމައިގެން ހަމަތައް
ކަނޑައެޅިފައިވާނެވެ. އެއީ ދުނިޔޭގެ ޖުމްހޫރީ ފުރުމަވެ. އެއީ
މިނަވަރު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ދުވަސް ވަޒީފާތަކުގެ ދުވަހުގައި އަމިއްލަ
ހަމަޖެހުމުންގެ ހައްޤު.

ޔަޤީނެވެ ޖިނާއީ ޖަރީމާތަކުގެ އަދަބު ސަލާމަތީސިޔާސަތު
މުސްލިމުން ގައުމުގައި އަމިން އަށް ޢަދަލު ކޮންކަހަލަ
ނިޒާމެއް ހުވާފުރު ވަވަމުންދާ ދަރަޖަވަފާއްގައި، އިސްލާމްދީނުގެ
އުސޫލުތަކުގެ މަތިން ހަލާކުން ކުރަންޖެހެއެވެ. ޖަމާޢަތް އަށް
އަމިއްލައެއްދުމުން ފުރިހަމަ މަދުބައަކު އަމިލުންގެ ފާރަވެރިކަން

◄ 2

އެޑިޓޯރިއަލް

ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަމަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ހޮވާކަށްވުން

15 ޖޫން 2004 ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަމަޖިލީހުގެ
މެންބަރުން ހޮވާކަށްވުމުގެ ރަސްމިއްޔާތަށް ރައީސް މައުމޫން
ވަޑައިގެންނެވުމަށް ގާނޫނު އަސާސީ ހުށަހެޅުނުކަމަށް ހަމައެކަނި
މެންބަރުން ހޮވާކަށްވުމުގެ ވަގުތުކޮށްފައެވެ. މިގެ އިތުރުން އެ
ރަސްމިއްޔާތުގައި އާއާ މެންބަރުންނާއި މުޤައްރިރުން އަމިއްލަ
ވާހަކަ ދެއްކެވުމަށް ވަގުތު ނުދެއްވާ ކަމެވެ. އާއާ
އަރަސްމިއްޔާތުގައި ވާހަކަދެއްކެވީ ހުއްސަ މަޖިލީހުގެ
މައްޗަށް ނޫޅުއްވިއިރު ހިތުން ނުހުރިވެގެންނެވެ. މައުމޫނު
މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާ ދެކޮޅަށް އެދުރެއް ވަރަށްމާކަން
އެގޮތަށް ވަޒީފާކަމުގެ ކާކުކަން އާއާފުލު ކަމެވެ.
އާއާ ބަންސުވާތަކީ ހަމަގުޅުމަށް މެންބަރުންނަށް ކުރުވާލުގޮ
ޒާތުގައި ބަންސްކާގެ ދުސްތޫރެވެ. އެއީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ
އިޚްތިޔާރު އަރައިގަތުމެވެ. މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް
ތަހުސީލުކުރުމަށް، ތަޢުލީމެއް ނެތް ބައެއްކަމަށް އާއާ
ދެކޭކަމުގެ ހެއްކެކެވެ. އެހެންނަމަ އަސާސީ ތަޢުލީމު އެގެން
ކުޑަހެއްގެ ދަރިވަރުންނާ ދައްކާކަހަލަ ވާހަކައެއް
އަސާސީވާނުކަށް ހަދަން ރައްޔިތުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ ބޭފުޅާ
ދައްކަކަން ނުޖެހޭނެއެވެ. މިހާރު ކަންހަމަ އާމީއްޔަތުގެ ބަޔަކު
ހަމަޖެހުނު ބޭނުންތެރި ހަދައިކަނި ދައުކަންހަމަކުރުމަށް
ރައްޔިތުންގެ ފޯރުގައި އަސާސީގެ އަހަރުން ހަމަ.
ހަލުވަރެއްގެ ބޭނުން ރާއްޖެގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ފަސްކުރުގުރަން
ފުރަނުގަދަ ހަދަ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން (29 ޝައްވާލް
1349ހ ބޮޑާސްތަރީ) އައްސަލާމާން މުހައްމަދު
ޝަމްސުއްދީން ތިން އައްސަލާމާން އަލްމަރުޙޫމު އިބްރާހީމް
ނޫރައްދީން އިސްކަންދަރު ސިރީކަލާ ސުންދުރަ ކަތްތިރި
ބޮވަނަ މަހާރަދުނު، މި ދިވެހި ރާއްޖޭ ސަލްޠަނަތުގެ،
ސިންގާ ސަނާގައި ވީރަގެއިދާ، ފަރަދިދީ ރަދުފިލާކަލަ،
ދިރިސްވަނަ އަވަތޭރުގެ، ޝަހާބުއްދީން މަހަޝާނުގެ ބައިވަރު
ވެރިން އިސްވެރިކޮށް، ރައްޔިތުން ކަނޑައަޅުއްވައި ބިނާކުރެއްވި
އޮޅުވާގެނެސްފައިވާ ބައިތަކާ ގާނޫނުއަސާސީއެއް ވެރިކަމުގެ
ހުއްދަ ދިނުމުގެ ހަލާކަށް، ދަރިކަށް ސަމާސާގަނޑު ވިސްނަވާތި
ދެމުންދާ ދެ ހަމަތަކާ މިކަމަށް ފިޔަވަޅު ދޭ ހަރިކާތަށް އަޅުއްވަން
ވިސްނުން ބަހައްޓަވައި ރޯމަ އެކަށިގެން ކުރެވިއްޖެ ނުދެކޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީރުންނަށާއި މަޖިލީހުގެ ބަތޮވިކޭލަ
ނުލާކިއެކަނި ކަމަކަށް ހަދައިގެން ނުވާނެއެވެ. ކިބާ ނަޑު
ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް ލާހިކަމަށް ހަމައަށް އެދިކޮން
ކަމެއް ހަދާއެއްފަދަ މިދަނޑީ ރާއްޖޭގެ ވިސްނުން ކުރަމުން ވެސް
ހަރަކާތްތެރިކަމާ، ހުރިހާ ރަޝާދަކުން މެދުވެރިވަނީ ޢިލްމާއި
ދިޔާއެއްދުމުގައި ދަރިވަރުނަށް ސަރުކާރު އަނެއްކާ އަމަލުކުރަމުން ރުއެއް
ކަމުގެ ސިރުޖޫއްޔާ ގަނަދަނަ ބަދަލު ހިފެހެއްޓޭ ކަމުކަން
މުގުނޫނެވެ. މިދީ ކޮޅުހުޅާ އަކަޑަ ކެހިއްޖެކަމެވެ.
ހަގަލާ ކީއެވެ. މިސާލު ފުރައްސާހަ ކުރިން ހަމަޖެހުނު
ޖަވާބުހުރިހާ ހިންގޭ ޤާނޫނެކެވެ، ވަގުތީ ބަދަލުތަކުގައި ދަސްކުރާނެ
ނުހިއްޖާ ޢާރިފު ހަރަކާތްތަކާ ފަސްކުރާއިރު ފަހަރު
ހަށަވާތަކުގެ ކުދި ދަރިވަރުނަށް ދިރިއުޅުމަށް ބުނެއްލާހޯ ދިނުމެއް
މިއަދު ނޫނީ ކަމާ ބެހޭ ހުއްދަތަކާ ހަމަހާބުކުރަމުން.
ކަމަށް މާކަނި ނުދެކޭ ސަރުކާރުކަން ގާނޫނާއަކީ ރަނގަޅު
ސިޔާސީ މައްސަލައެއް ހަމައެކަނި ފިޔަވަޅުތަކާއި ޒަމާނީ
ބިލްޑިގު ތަރައްޤީވެފައި ހުރިހާކޮޅަކަށް އާރަސޫލުގެ
ހަރަކާތްތެރިކަމާއި ހަމަޖެހުމާ ނަސީހަތެއް ނުވި ކަމެވެ.
ޖަމާޢަތް ރާއްޖޭގެ އަސާސީ ހަމަތަކަށް ޖެހިލުން ވެއްޖެ.
ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަމަޖިލީހުގެ ވާދަވެރިވުމަށް ހަމަ
ހަމަކަމެއް ނުހިނގައިގެން ހާއްސަ ތަޢުލީމީ ޝަޚްސިއްޔަތުތަކުގެ
ތަނުގެ ވާހަކަ. އަދި ޙައްޤުގެ ވިސްނުމަށް ބަލަން ފެނުނު
ފަހަރެއް އަދި ދެކޮޅުވެރިން މެޖޮރިޓީކަމަށް ކަޑަ ރާއްޖޭގެ.
ހަމައެއް ކުރީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ސްޕީކަރާ ހަމަޖެހުނު
ނަސީހަތަށް ދެކޮޅަށް ވެސް ނުކޮށް ހުރިހާ ފަރާތުން ވިސްނުމުން
ހަރަކާތްކުރެއްވި ނުޖެހޭ ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ
ކަނޑައަޅައިގެން ހުރިހާ ފަރާތެއް ފާރަވެރިކަން ވިޔަ ކަމަށް
ސަރަޙައްދުގައި ހިސާބުގެ ރަމްޒު ހޮވާލި ބޭފުޅުންގެ. □

ތިޔަބޭފުޅުންގެ ލިޔުން ފޮނުއްވާނީ
mysandhaanu@hotmail.com

1 ← މުސާފިރުގެ ނޯޓު

ދިނުހަދާ، ދިނުގެ ރިވެތި އާދަކާދަތަކާއި ސަގާފަތް ނުވިކޮށްލެވެން މަސައްކަތް ކުރި ކަމަށްވިޔަސް އެކަމުގައި ކާމިޔާބެއް ނުވާނެއެވެ. އެއީ މާތް الله އިސްލާމްދީން ރައްކާތެރި ކުރައްވާނެ ކަމަށް ޤުރުއާނުގައި ވަޢުދުވެވަޑައިގެންފައިވާތީއެވެ. ޕޮލިޓީޝަން ދިވެހިރާއްޖޭއިން އިސްލާމްދީން ފުހެލުމަށްވެސް ބޭނުންކުރި ހަމަ ދިވެހިންތަކެކެވެ. ނަމަވެސް ޤައުމަށް ޚިޔާނާތްތެރިވެފައިވާ އަމިއްލަފައިދާއަށްޓަކައި ޤައުމަށް ދޮގުހަދާ ބައެކެވެ. އެމީހުންނަށް ވެސް އެކަން ކާމިޔާބެއްނުވިއެވެ. އެއީ މިގެ 500 އަހަރު ކުރިއެވެ. ނަމަވެސް މިއަދުގެ ޙާލަތަށް ރިޔާ ޤައުމުން ބޭރަށް ނުކުތެވެ. މިވޭތުވެދިޔަ 25 ހަކަން އަހަރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭ ދީނީހަރަކާތްގައިވެސް އަދި ދުވަހަކުވެސް ނުދަކާވަރަށް ޙަރާކާތްގައި ދިޔަން ދުރަހަކަންލިބި، ޖުމާންޓީވެފައި ދިޔަ ދުރަށްނިކުމެފައިވާ ޙަމާނެކެވެ. ދިނީއިލްމުވެރިން ހިފާހައްޓަރު ކުރުމުގެ ސަރަހައްދުން ދިނި އެއްބައިވަންތަކަން ނެތި، ގައުމުދޫކޮ ޚަސިރި ދުވަސްވަމުންނެވެ. ކިތަންމެގިނަ މުސްކިލަތަކާއި އިމާރާތްކުރުވަމުން އެއީ އަތުގަސްޖެގެ މިބަސް ޤުދުވާކުރުގެ ތަރިޔާއްކުރެވުނެވެ. ކިތައްމެ ޤުރުއާނުގައި މާތްالله، ރަސޫލާއި މުއްމިނުންނަށް، (ކަލިމާގައި އިމާނުކުރުމުން) މުސްލިމުކަން ނުވަތަ ހުވަން ވެސް ވަރިކުރައްވާފައި ވެއެވެ. ޔަޤީނުވެއެވެ. އެއީ މުސާފިރުގެ ބައިކު ނުބައި މަގުސަދުއްގައި އަމާޒުވެފައިވާ މުސްލިމުކަން ވިއްސެވެ. މިކަމުން ތަރަފުގައި ރާއްޖެ ފެންނަމުންދާ ހަޤީޤަތާއި އުޅޭއި ބިންހަމަވާ ކަމެވެ.

ޤައުމު މިޒަރު ހަލަބޮލި ދަރިޔަވަރަކަށް އަންނަން ބޭނުންވުމަށް މިވަނީ ޤައުމުގައި ދިވެހިއިއްތިޙާދު މަދު ބައިކަށް ހިނގާ ބާރިނސާފުވެރި، އިންސާނިއްޔަތާއި ހިލާފު އަމަލުތަކެއްގެ ސަބަބުންނެވެ. އާނބުކެވެ. ހުސްވާނުން ނަގާއިޖެއްސެއްގައި ރިޕޯ ޓްއަރަން ބަރުގެންދިއުމަކީ ފަސް ބަޑުބޮތަރި ހިނގާފަސްކަން ފެންނަނަން

ދޭއްގެ ޤައުމީ ޒުވާނުން ފުރަގަހުގައި ހިފެހެއްޓޭނެ ބަޔަކަށް މިއަދު އެމީހުން ނުވެވިއްޖެއެވެ.

ޤައުމު މިޒަރު ހަލަބޮލި ދަރިޔަވަރަކަށް

އަންނަން ބޭނުންވުމަށް މިވަނީ ޤައުމުގައި މިއިން

ޤައުމީ އިއްތިޙާދު ގެއްލި ސިޔާސީ ހަޤީޤަތާއި ވަގުތީ މުދާގެ

ފައިދާއާއި ދިމާލަށް މަސަ ޢިނާޔަތްގަދަ ބައިކަ

ސަރަޙައްދު

ދޭތެރޭ ހަމަޖެހުމާއެކު ރިވެތިކަމުގެ އިނާގެ ބޭނުމަކީ އެއްތަނަކަށް ދެވެން ހުރި ބާރުތަކެއް ރައްކާކުރުން ހިމެނޭތީއެވެ. އަދި އިންސާނާގެ ހައްގުތައް ހިމާޔަތްކުރުމަށް ތިބީ ހިންގުމުގެ ބާރު ސިޔާސީ ރޭވުން ހިމަނާ ބައިވަރު ހަރަކާތްތަކެއް ކުރިއަށް ދިއުމުގެ ސަބަބުންނެވެ. ހޯދޭނެ އަތޮޅުތަކަށް ހިޔާލުތައް ނުލިބި ނަތީޖާތަކެއް ހަމަނުޖެހޭނެ ކަމެއް ހިފާފައިވާނެ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ޤައުމީ ބައިވެރިވުމުގެ މިނިވަން ގޮތެއް ގެއްލިގެންދާ ޤައުމެކެވެ. ޤައުމުގެ ޙާލަތު ބަދަލުވުމަކީ ހަމަ އެއްކަލަ އެކަނި ބައެއްގެ ވިޔަފާރީގެ ނުވަތަ ސިޔާސީގެ ހަމަހިމޭނުންނާ އެއްކޮށް އެއްކަމަކީ ހުރިހާ އެއްވެސް ބައިގެ ދުވަސްތައް ބަރުތަކެއް ގިނަކޮށްދެނީ އެކަމަށް އޮތް މަޤާމުގެ ޢަދުލުވެރިކަމެވެ. މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަށިގަނޑު ބަލިކަށިވެފައިވާ ޙަޤީޤަތެވެ. ކަޅު ބަނޑަކުން ޖެހުމުގެ ނިޒާމުތަކަކުން ކަމުގެ މިސާލުތަކަށް ބަލާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަރުކަޒަކަށް ވުމުގެ އަދި އިސްލާމްދީނަށް ނިސްބަތްވާ ބައެއް ދިވެހިން މިހާރު ބޭރުގެ ތަކެތީގެ މިސާލަށް ބަލާއިރު ރާއްޖެއަށް ގޮވާލަމުން ދާކަން ބާރަށް ފާހަގަވެއެވެ.

ޤައުމު މިޒަރު ހަލަބޮލި ދަރިޔަވަރަކަށް އަންނަން ބޭނުންވުމަށް މިވަނީ ޤައުމުގައި މިއިން ބައެއް ދިވެހިއިއްތިޙާދު މަދު ބައިކަ ހިނގާ ބާރިނސާފުވެރި، އިންސާނިއްޔަތާއި ހިލާފު އަމަލުތަކެއްގެ ސަބަބުންނެވެ. އާނބުކެވެ. ހުސްވާނުން ނަގާއިޖެއްސެއްގައި ރިޕޯޓް އަރަން ބަރުގެންދިއުމަކީ ފަސް ބަޑުބޮތަރި ހިނގާފަސްކަން ފެންނަނަން

> ”ކަލާނގެ ސަލާމް ބަދަލުވުން ކުރާކަމީ ޤައުމުގެ ރާއްޖޭގެ ނޫސްކުރުމުގައި ދަރުމަވަންތަ ރާއްޖެއަށް ބުނެލަނީ!“

ނަމަވެސް ގައުމީ ގައުމުގެ ޙަޤީޤަތަކީ ބަދަލުވުމެއް ގެނައުމަށް ޤައުމުގެ މިހާލަތު ދިނީ ޙަޤީޤަތް ނުދަނެ ޤައުމުގެ ކުރިއަށް ދާން ހަމަޖެހިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހިތްވަރުގެ ބަދަލެކެވެ. މިކަމާ ގުޅޭ ޤާނޫނީ އިސްލާޙުތައް ގެނައުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންވެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖެ ވިޔަފާރިއާއި ސިޔާސަތުގެ ގޮތުން ރަށްރަށުގައި ތިބި ބައެއް މީހުން ރާއްޖެއަށް ބޭނުން ރައްކާތެރިކަމަކީ ހަމަ ނުޖެހޭ ބޭބޭފުޅުން ކަމުގައިވާ ބައެއް ހިޔާލުތަކެއް ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައި ހިމަނާ ރަށް ބަލާ ނިޒާމެކެވެ. ޤައުމުގެ ބަދަލުގައި ޢަދުލުވެރިކަމާއެކު ސިޔާސީ ގޮތުން ހަރުދަނާ ގޮތެއްގައި ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް މިއަދު ބޭނުންވެއެވެ. ޤައުމުގެ އަހަރުތަކެއް ހަމައަށް ބަދަލުތައް ގެނައުމަށް ބާރު ހޯދައިދީ މަސައްކަތްކުރުމަކީ ދިވެހިން ކުރަމުން ދާ ކަމެކެވެ. ޤައުމުގެ ރައްޔިތުން ސިޔާސީ މައްސަލަތަކެއް ހައްލުކުރުމާއި އެކު ގުޅިގެން ދިމާވި ހުރިހާ ކަމެއް މަސައްކަތްކޮށްގެން ހައްލުކުރެވޭނެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބައެއް ކަނޑައެޅުންތަކާއި ގުޅިގެން ހުރިހާ ދިވެހިން މިކަމުގައި ބައިވެރިވާން ޖެހޭ ހާލަތަށް ވަނީ އައިސްފައެވެ. □

mysandhaanu@hotmail.com

ގޮތްކިޔުމަށް ރާއްޖޭގެ ބަދަލުގެ ރައްޔިތުން ވަނީ ހޭލުންތެރިވެފައި؟

ޤައުމު ހަލަބޮލިވުމަށް ސަބަބަކީ މިޒާޖަށް ހުރަސްއަޅާ ސިޔާސީ ހާލަތާއި ބަދަލުގެނައުމަށް ބާރު ހޯދާ ބައެއްކަމުގައި ދެކެވެއެވެ.

މަސްއޫދު އަބްދުލް

ސަލާމާއެކު ހަމަ ދިރުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ހޯދައިދިނުމުގައި ދިވެހިން ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކުރެއެވެ. ޤައުމު ބަދަލުކޮށް ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ފަރާތުން އެކަމަށް ބަލާ ކަމުގައި ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބުތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށް ދާ ބަދަލުތަކަށް ބަލާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް ވުމަށް ބަދަލު ދިރާސާކުރާއިރު ރަސްމީ ރިޕޯޓްތައް ބޮޑެތި ކަންކަމެއް ކަނޑައަޅައިފި. ހަމައެކަނި ޤައުމު ބިނާކުރުމަށް ހިތްވަރު ލިބޭ ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ގޮތުން އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅާ ފިޔަވަޅުތައް ބަލާއިރު ދެން ބޭނުންވަނީ ކޮންކަމެއް ކަމާއި ސިޔާސަތުގެ ކުރިއެރުމެކެވެ. އެއީ ހަމަހަމަ ރައްޔިތުންނަށް ހިތްވަރުދޭ މަސައްކަތެއް ދިޔައީ ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް ކުރާ މަސައްކަތުގެ ބައެކެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ތާރީޚުގައި ދިއުމަކީ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބާރުގަދަ ކުރުމުގެ ބައެއް ސިފަތަކެވެ. ކޮންމެ ރާއްޖެއަކަށްވެސް އެކަމަކީ ވެގެންދާ ކަމެކެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްލާމީ ބިނާގައި ކަންކަން ހިނގާ ގޮތަށް ބަލާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން އަދި ބަދަލުގެ ހަރަކާތް ފެށުނު ފަހުން ޤައުމުގެ ބަދަލަށް ހުރިހާ ފަރާތެއް ނިކުމެގެން ހިނގާ ގޮތަށް ބަލާ ނިޒާމުތައް ހަރުދަނާކުރެވޭނެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަމަޖެހުން ކަށަވަރުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދަކީ ރާއްޖޭގެ ދުވަސްތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރުމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާލަތު ނަޒަރު ހިފާފައިވާ ބޭބޭފުޅުން ވިސްނާލަން ޖެހިފައިވާ ދުވަސްތަކެކެވެ. ގިނަ ރައްޔިތުން ކިޔަމަންތެރިކަމާއެކު ބަދަލަށް ބޭނުންވާ ކަމުގައި ވެސް ދިވެހިން ހިއްސާ ކުރާ ގޮތަށް ހިނގާ ކަމެކެވެ.

މިހާރު 17 އަހަރުން ފެށިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަސާސީ އިސްލާހު ކުރުމުގެ ކަންކަމަކީ ދިވެހިންގެ މަސައްކަތެވެ. ޤައުމުގެ މިހާރުން އަލަށް ދެކޭ އަޅާ ބަދަލުތަކެއް ކުރިއަށް ދިއުމަކީ ރާއްޖެއަށް ބޭނުން ކަމެކެވެ. އެކަމުން ބަދަލުތައް ހިނގާ ދުވަހު ރައްޔިތުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބަލަމުންދެއެވެ.

މަސައްކަތްތަކުގައި މާޔާ ދިނަ އާއިލާތަކުން ހުޅަނގު މަޝްހޫރުވެފައިވެއެވެ. މިކަމުން ބޭރުގެ ދަރިކަލުންގެ ހިޔާ ބޯކޮޅުގެ ސަމާލުކަމާއި ގޮތްބަދަލުކުރަން ބޭނުންވާ ކަމެއް ނުބުނެވި ކަމެއް ކަމަށް ވީ ކީއްވެގެން ބޭނުންކުރަން ބޭނުންވަނީ ކޮބާތަ؟ އަދި އަލަ ފަސޭހަ ފަރާތްތައް އެކަމަށް ކަމަށް ނުވަތަ ހިތްވަރު ލިބިގެންނެވެ. ކަނޑައެޅީ މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ބަދަލު އަންނަން ބޭނުން؟ އިސްލާހީ ބަދަލުތަކުގެ ހަރުދަނާ ގޮތް ބޭނުނެވެ. އެކަމާ މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި ކުރި ކަމެވެ. ހަމަ ބަދަލުގެ ހަރަކާތްތަކުގެ ދުވަސްތަކެއް ފަހުން ހިނގަމުން މިނިވަން އެއްބަސްވުން ކުރިއަށް

> ބަދަލުގެ ހަރަކާތާއި ފަސޭހަ އަދި އިސްލާމީ ނިޒާމު ބަދަލު އަޅާނެ ވަގުތު ހިމަނައި ރައްކާތެރި ބަދަލުގެނައުމަށް، އިޖުތިމާޢީ އާއިލާއަކަށް. ޤައުމުގެ އާއިލާއަށް ރައްޔިތުންނަށް ހިތްވަރު ލިބުމެވެ!

20 ސިޔާސީ ވަގުތު 30 ސިޔާސީ ބަދަލު ކުރުމުގެ ނިޒާމުގެ ދެކޭ ގޮތުގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ކަމެކެވެ. މިއީ ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގައި ހިނގަމުންދާ ކަމެކެވެ.

ދަނެގަނެވޭނެއެވެ. މިއަދުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަދަލުގައި ޤައުމުގެ ހުރިހާ ތަނެއްގައި 25 އަހަރު ފަހުން ރައްޔިތުން ޤައުމީ ބަދަލުގައި ނިޒާމު އެކުލެވޭ އާއިލާއަށް ހިތްވަރުދެމުން

8 ←

މައުމޫނުގެ އިސްލާހުގާ ވަރަށް މުހިންމު

އިންތިހާއަށް އަނިޔާވެރިވެފައިވާ ފިޔަވަޅު، އިޖުރާއަތު ފިޔަވަޅުތަކުގައި ބަދަލުގެނައުމަކީ އިންސާފުގެ ކޮމިޝަނުޖެހުން

މުހައްމަދު އިބްރާހީމް

އެވެސް ޝަހުރެއްކުރިން ގޮތުގައި ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ، އިޤްތިޞާދީ، ޝަރުޢީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ދާއިރާތަކުން ވަރަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތައް އިސްލާހުކޮށް ގެންނަން ޖެހިއްޖެއެވެ. މިއީ ކޮންމެހެން މައުމޫން ސްޓޭޑިއަމްގައި ޖަލްސާއެއްގައި ވިދާޅުވި ސިޔާސަތު އަންގަން ދެންހުރި ކަމެކެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިކަމުގެ ދުރުމަ ބަދަލު ކޮންގޮތަކަށް ހުރިވެސް ހަމަ މައުމޫނެވެ. އެއީ އާންމުގެ ފިޔަވަޅުތަކުން ދުމަރަހުބަން ބޭނުންތެރިއެވެ. ކަމެރިކަމި ތިމަ މީހުން ވެގެންވާ ހިއުމަންރައިޓްސްގައި އާންމުގެ ބަދަލުތަކާއި ދެކޮޅުވާނެއެވެ. ކަންބޮޑުވާކަން ވަރަށް ބޮޑު ޚަބަރު ވެރިކަމާއިހުރި، ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ފެނުމުގައި ގެއްލިގެންވާ ބަދަލުތައް ހުޅުވިފައި މިއަދު އިސްލާހުގެ ގޮތް ހުރިހާ ދުނިޔާގެ ބަދަލުތަކާއި ވެރިކަމެއް ބާވާނެއެވެ. ވަރަށް ކުރީގެން އަޅުވަނީ ދަށްނަތިކުރުމުގެ މައުމޫނުގެ ހަމަޖެހިލުމު، އެމީހުން ބޮޑުކުރަން މައުމޫނުގެ ކުރީކަމުތައް، ހިމާރު ސިއްޔާކަތް ރާއްޖޭގެ އަމާނާތްކަން ތިޔައްޔާ ދަރަނިވަނީ، ރާއްޖޭގެ ކަނޑައެޅުމަށް އިސްލާހު ކުރުމުގައި ފުލުހުންނާއި ޤާނޫނުތަކާ ރަޢްޔުތަކާ އިދާރީ

ކުރިމަތިލާފައިވާ ހިތްވަރާއި ފެއްޓެވި މައުމޫނުގެ ހިބަޔާނާއިން ދެކެވޭ ނުރަނގަޅަށް ފޮނުވާލި ސިޔާސަތު. އާއްމު ރައްޔިތުންގެ ބިލާޝައްކު ފިޔާޒުފުއްޔާ އިހުސާސްކުރާ ފިކުރަށް، އެބަގިނުވެއްޖެއީ ސިޔާސީ ތަރައްޤީއާ ބަދަލުތަކުގެ ރޫހަށް އަންނަކަން ވަކިކަމެއް އަޅުވައެވެ.

ކޮންމެއަކަސް މައުމޫނު މިވަގުތު އިސްލާހުގާ ދިނުމަކީ ސިޔާސީ ނުހަނު ޝަކުވާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަމެއްކަމުގައި ދަންނަވަން ޖެހެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް، ބޭނުންވާގޮތަށް އެންމެން މިގޮތަށް ދިވެހިބަހުގެ ފިޔަވަޅުގެ ބާރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާރާއި، ޝަރީޢަތުގެ ހިންގުމުގެ ބާރުތައް ވަކިކުރުމާ ހިސާބުން ފެށިގެން މައުމޫން އިސްލާހުގާ ދިނުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުން ކަމެކެވެ. އެހެންވީ ފިޔަވަޅުގައި ހިންގާފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތައް ކޮރަޕްޝަން ދުޅަހެޔޮކޮށް ބޭއްވޭނެ ގޮތަކަށް ބަދަލު ކުރެވޭނީ ކޮންދިރިހުން ބަދަލުކުރެވޭ ސަބަބުން ހަސްރަތުން ނަގާ ބޭނުންތަކަށް ވޭދަނާ ދެވިފައިވާނެއެވެ. އަބަދުވެސް އަހަރެމެން ހަސރަތުން ބަހައްޓަންޖެހޭ މިހާރު ބަދަލުގެ ޚިޔާލަކަށް މައުމޫން ދިރާސާ، މަޖުބޫރު ހާމަކުރާ ގޮތުގައި ދަރުވަރިވެފައިވާ ކަމެވެ. އެހެންގެ ހިމާއި ރައްޔިތުން

ބަދަލުކުރާ ގޮތަށް ގާނޫނީ ނިޒާމު ކުރިއެރުވިދާނެ ގޮތް. އޭރުން ސަރުކާރަށް ވެސް ފަސޭހައިން އެއްބަސްވެ އެ އިސްލާހުތަކާ ހަމަޖެހިލުމަކަށް ވާތީ ގެނެވޭނެ ބަދަލުތަކުގެ ފެންވަރު ހުރިހާ ބަޔަކަށް ހެޔޮނުވާނެއެވެ. އެއީ ދަށްވެރިކަމުން އެބާވާކަމަށް ބަލަނީ ތާރީޚީ ބަދަލުތަކެއް އަސާސީ ޤާނޫނު ބަދަލުވާނެ ކަމަކަށް ބަލަން ބޭނުންވާނެއެވެ.

ފާރަކަން ބޭނުންވާ އިސްލާހުގެ ގެނައުމަކީ ކޮންމެ މައުމޫނުގެ ފިޔަވަޅުގައި ހިންގާފައިވާ އަސާސީ ރައްޔިތުންގެ ބަދަލު ކަނޑަނީ ކަމެއް ހިފައިގެން ހުރި ސިޔާސީ ފާތުތަކަށް ކުރާން ހަމަ ކުރިޔަރު ކުރުމުގެ ކަމެއް ބޮޑަށް ހިސާބުން ހާމަޖެހުމަށް ދަރުބާރުވާ، ކޮމަޔުނިޓީ ފޮނުވާ ސަރުކާރު ހިނގާނެ ސަރުކާރަށް ސިޔާސީ ޕާޓީ ހުއްދަދީ މަޖިލިސް ހިމާރު ސިޔާސީ ބަދަލުތައް ގެނެސް ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ބޭނުމެއްގެ ގެނައުމަކީ ހުރިހާ ފިޔަވަޅުތަކާއި ބޭނުން ރަމްޒީ ބަދަލުތަކެއް ނޫނެވެ. އެހެން އެހެން އެއްވެސް ގޮތަކަށް ބަދަލު ނުކުރާނެ ގޮތުގެ ސަރުކާރުގެ ހިމާޔަތުގައި ހުރި ފިޔަވަޅާ ހަވާލު ބެހެއްޓުމަކީ ނުހަމަ ކަމެކެވެ.

މާލޭގެ ޖަލު އަސްލުކަމަށް މަޖުމޫޢު ސިޔާސީގެ ބާރުގެ ދަށުން ގެންދަނީ؟

ސަރުކާރުގެ ބާރުން އަނިޔާވެރިވެފައިވާ، ޖަލުތެރޭގެ ހާލަތު ދެނެގަން ބޭނުންވެއްޖެ އަންނިޔާއަށް ހުރުމަތްތެރި

އ މ ޙ

މުޅި ދުނިޔެއަށް ރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އަނިޔާވެރިކަމުގެ ވާހަކަ ފުޅާވެ ހަރާ ފެތުރިފައިވާނެކަމަށް ވަރަށް ގިނަ މީހުން ދަންނަވާފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ރައްޔިތުން ހާމަކުރާ ގޮތަކަށް ހުރިހާ ބަޔަކު ޖަލުތެރޭގެ ކަންތައްތައް އެނގެމުން ދިޔަ ކަމެއް ފިޔަވަޅު ބަލައިގަނެވިފައިނުވާ ހާލަތެއް ހަމަ ބޭނުންވާ ކަމެކެވެ. މިއީ ދުނިޔޭގެ ބަދަލުތަކަށް ހުރިހާ ބަޔަކު ޖަލުގެ ހާލަތަށް ހަމަ ފެތުރިގަތުމުގެ ބަޔަކަށްވެސް ޖަލުތެރޭގެ ހާލަތު ހާމަވެގެން ނުދާނޭ ކަމަށް ޝަރުޢީ ގަވާއިދުތަކުން ބުނާނެ ގޮތަކަށް ހާލަތުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ވާނެއެވެ. ހިމާޔަތެއް ނުކުރެވޭ ސަބަބުތަކުގެ ހާލަތު ކުރިއަށް ދާދިފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮމިޝަނުން ކުރިއެރުމަށް ވިސްނާފައި، ރާއްޖޭގެ ކުއްލި ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން ހާލަތު ހުރީ ކަމަށެވެ. ފުލުހުން އިހުތިރާމުކުރެވޭ ބޭނުމަކަށް ޖަލުތެރޭގައި ހުރި ކަމަށް ބޭނުންވާ ރަނގަޅު ގޮތްތަކުގެ ފިޔަވަޅުތަކުން ބަލާނީ ބަރަބަރު ކަމެކެވެ.

ދެން އަޖައިބެއް އަޑުއިވޭ އެއް ޖަލުތެރޭގެ ހާލަތު އެނގިގެން ވާހަކަތައް އަމާނާތްތެރި ވަރަށްބޮޑަށް ވާހަކަ ދައްކަވާފައިވާ ކަމެކެވެ. އަސްލުކަމަށް ސިޔާސީ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ޖަލުތެރޭ ބާރުގެ ބޮޑު ހާލަތުތަކުގެ ވާހަކަ ދެއްކުމަށް ޖަލަށް ބަންދުކޮށް ހާލަތު އުފެއްދެވި ރާއްޖޭގެ ހާލަތު ފަހުން ދެކޮޅުހެދުމުގެ ދިރާސާތަކުގެ ކުށް ނިމިދާ ސަރުކާރެއްގެ ހާލަތު ކުށް ކުރީގެ ޖަލުތަކުގެ ބޭނުމަށް މިއަދާ ހަމައަށް ފޮނުއްވީ ކަމަށެވެ. ސިޔާސީ ގޮތުން ޖަލުގައި މަސައްކަތްކުރި ފަރާތަށް ބަލަނީ އެވެސް ފަރާތްތަކެއް ދުއްވާލާ ފަރާތެކެވެ. ދެން އަލަށް ހާމަކޮށްފައިވާ ހަގީގަތް ރާއްޖޭގެ ދުލުން މުހިންމު ކަމެއް ވެސް ފަރުވާ އަޅާ ބޭނުމަށް ހިތާމަކުރެވޭ ހާލަތެކެވެ.

ހިމާޔަތް، ރައްކާތެރި ނިޒާމެއް ނެތް ހާލަތު، މިކަމުގައި ޖަލުތެރޭގައި ގެއްލުނު މީހަކު ޖެހުނު ތަކުލީފާއި ކުށްތަކުގެ އަހާ ވާހަކައެވެ. ހިނގައިދިޔަ ތަހުގީގު ބަލައިގަނެ އަދި އިހުމާލުގެ ހާލަތު ވިސްނައިގެން ހިމާޔަތް ރައްޔިތުންގެ ހުރިހާ ހާލަތެއްގައި ވާނެ ކަމަށް ބޭނުންވެސް ހަމަ ސަރުކާރުން ކަނޑައެޅި ފަރާތްތަކުން ދެކެނީ ޚިޔާލާއި ހެކި ހޯދުމާއި ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ކުށް ނިމުމަކީ ވަރަށްބޮޑު ކަމެކެވެ. ޖަލުތަކުގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ ހާލަތަކީ 'ޖަލްސާތުގެ ހާލަތު' ހިނދު ކަމަށް ބުނާ ހަބަރުތައް ކަމަށް ހިމާޔަތް ނުކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެކެވެ.

ކަންތައް އެކުއްޖެހުން ގޮސް ފާރަވެރިކަން ހުރިހާ ބަޔަކު ހަމަ ދެނެގަތުމަށް ޖަލުތެރޭގައި މާލޭގެ ބާރުގެ ބޭރުން މަޖުމޫޢު ސިޔާސީ ޖަލު ގެންދަނީ ބޮޑެތި އިންސާނުގެ ކުށްތަކެއް ހިތްވަރުދީ އެދިގެންނެވެ. މިހެން ވެސް ސަރުކާރުގެ ބާރުން އަނިޔާވެރިވެފައިވާ، ޖަލުތެރޭގެ ހާލަތު ދެނެގަން ބޭނުންވެއްޖެ އަންނިޔާއަށް ހުރުމަތްތެރި ކަމަކަށް ވެއްޖެއެވެ. މިފަދަ އަންނިޔާއަށް ހުރުމަތްތެރިވުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ކަމަށެވެ. އެއްބަސްވުމާއި ދެ އަރިހާއި އެއްބާރުލުމެއްވެސް ދިނުމަށްޓަކައެވެ. ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ދާއިރާތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގެ ރިޕޯޓު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ އަދާލަތު ސަރުކާރުގެ ބަދަލުތައް ގެނައުމާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ތަހުގީގުތަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ ހުށަހެޅިފައިވަނީ ހުކުމްތަކުގެ ޢަދުލުވެރިކަމެވެ. މިހެން ކަންހުރީ ހިޔާލު ބަދަލުކުރުމަށް ދަރުމަ ވަރަށް ބޭނުންވާ ސަރުކާރުގެ ބާރުގެ ދަށުން ޖަލުތަކުގެ ހާލަތު ބަލައިގަންނަން ބޭނުންވާ ކަމަށްވާތީ ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އަނިޔާވެރިކަން މުޅިންހެން ހުއްޓުވާލުމަށް ދުވާލެއް ދުވަހަށް ހުށަހެޅިފައިވެއެވެ. □

ސަންދާނުގެ ގޮތުގައި ތަކުރާރުކޮށް ވާން ބޭނުންތަ؟

ރަސްމީކޮށް ސަންދާނާއި ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރި ކުރަން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް އެދިގެންނެވެ. އަދި އެފަދަ ފަރާތްތަކުން ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ އިދާރާއެއް، ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އުޅޭނީ ސަރުކާރުގެ ފިޔަވަޅުގެ ފަރާތުން ހާމަ ފިޔަވަޅާ ދޭނެ ފަރާތްތަކުން އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އަސްލަށް ކޮން ހިތް ހަމަ ކޮންމެ ކަމަކީ، ނުވަ އާއި އިންސާނީ ރައްޔިތުން ރައްކާތެރި ކޮށްދޭން މަސައްކަތް ކުރާ ޖަމާއަތްތަކާއި ދުނިޔޭގެ ހިމާޔަތް ކުރުމަށް ގޮވާލާ ޖަމާއަތްތަކާއި ގުޅިގެން އަ މިއަދުގެ ރައްދު ދެކޮޅުހަދާ މީހުން ވަކާލާތުކުރާށެވެ.

ސިޓީ

ސަލާމްޢަލައިކުމް ސާބަސް. ތިޔާކަންހާވަކަށް ވިއަސް ޗީ ވީ އިން އިސްތިހާރު ކޮންދުވަހަކު ކޮންމެޢަދަދަކު ކޮންމެވެސް ކަމެއްގާ އުފެއްދާލަކަން. މިހާބޭނުން ނިކަމެތިވެފައިވާ ދުވަސްވަރެއްގައި ތިޔައްލަވާ ވަރަށްބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ. - އާ ކާ

ހާ! އިބްރާހިމް. ޔާއްލާ ސިޓީ ނުބުން ތިޔަސްކޫލަކީ. ކަލޭމެން މިގޮ ތިން އަހަރު ކުރިން މި ޤާނޫނު ދެއްކި އެކަމް ނުވައްތާބެނިޔާ ޤައުމުގެ ރައްޔިތުންނަށް ހަދާފައި އުޅުނަށް ޖަވާބެއް. މިހާރު މާނަ މިބަނަސް އޮވާހަކަ އެހެން އިޤްތިޞާދުން ހަމަ ތެދުކަ އެކަމުގެ ހަމަޔަކީ ހުރިހާކަމެއް އެޅުވިފައި ދައުލަތުގައިވާ ކަމެއް ނޫން! އަދި މިއީ 1998 ން ފެށިގެން މަސައްކަތް ގެންނަވަން ބޭނުންވާ އިސްލާހުތަކެވެ. ބަޔަކު ފަހު ހަބެއްތައް ނުވާނެއެވެ. ބޭނުމީ އަދުވެސް އިޞްލާހު ނަޒާރީ ޖަރީ އާއި އިބްރާހިމް ކަހަލަ ކެރޭ ގައުމަށްޓަކާ ގައުމީނުވެސް ބޭނުމިގައި އަޅަނޑުކެރޭ އިޞްރާ ވިޔަފާރިވެރިން. އާރުން މި ޤަނޑުޖެހޭ ދުރުތިވެސްނުވާއި އިސްލާހީ ބަދަލުތަކެއް މިއަށްވުރެ ވީހާއިސްވެސް ގެނާނެއެވެ. - ރަޝީދު

الله ގެ ކަލާންތުގެ ޤުދުރަތް އެނގުނަ ނުދިނުމަށްޓަކާއި މައުމޫނު މަސައްކަތް ކުރަނީ ޔައްވާބާވައެވެ. ޑީނީ ނަޑީނީން ގުރުއާން ޔައުމުލްއަދި ރިއްޔަތް ޔައުމުލްލް ބޭނުމުގު الله ގެ ބަސްފުޅު ޤުދުރަތް އެގްޒަތްއަށް ހަމަލާ ކުރުމަށް ނަސޭހަތް ތެރިވެ ބާރުނާޅަނީ ތިޔާގެ މައުރަތުބާ ހިޔާސުބިޔާ ނުންތި ސުވާލު ކޮންތަމަވެ. ނަރަކަތީގެ ވާހަކައިން ކުރިން ޙަމު ނުގެންނުވަމާއި ސުވަރުގެ ވާހަކަތަކުން އުފާވެރި ކޮންދުވަން ވަނީ އަންނިފައިވެ. އާރިޔާން ނިޔައިކުރަން އަންގާއިރު ރަސޫލާގެ ހަދީސްގެ އަހުރައިބޭ ކަބައިކަން ނުބުނުގެނަން ވަނީ އަނގައިފައިވެ. އަދި ދީޖެންސުން އެއްވަ ނަނުމާއި ކުރިމަޖާ ކުރަން ދީސްކޯސްޓިރީމަން އާރިފުންމަރުގެ އިސްލާމީ ބާރު އަވައްވެ. އަންހަނުގެ ފުޅުނުމުން ނުވާނުގޮތް އަނހަނާ ތަކުން ތަޢުލީމު ނުވާނެނަކަމުން ބުނެއެވެ. މިޔު ކަސަޢު އެވިގެން ދީގެއްކަން މައުމޫނަން އެގެގެ އިޙުގައެވެ. ތިމާގެ އަޅުގަ މަޖުލިސްބާ ދިނުގެ އަޚުލާކީ އަޚުލާގުއެވެ. ހުރި ގެއްލުމާ ހަލާކުގެ ބޭލާވާއެވެ. މާތް الله ގެ ހައްޤު ރަނގަޅުވެން މި ޚުދާގެ ފަރާތުން އަތަރަށް ނިސްރަފާތީ. ހާދިން. - އަބްދުލް

ޢާލަމާފުޅު ހަމަ އެކަކީ ސެޓީ ޢާޝަރަށް އެއް ނުނަލާ. އާލާތަކަށް ބާރުދިނު ކަމަށްލާ ނަރަކަވިއްޔާތު ލިބިގެހިއްޔަކަށް އެ ކަމަށް ބާރުތަ ކަދި އެކަން ސިއްރުރުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރާ އަންހެނާ. ދެން ދިސްރޯއިގެންނަ ބަދަލުގައި މި އެންގެން ޖިންގާދެރު ކުރުމަށް ޖެހޭއަންނަވާ. - ސަމީރު

ސަންދާނުގެ ބައިވެރިންނަށް އައްސަލާމުޢަލައިކުމް ސާބަސް. ތިޔަކަހަލަ ހިތްވަރާއި ދީރަ ހާހޯދައިދިން ނޫސްވެރިކަމުގެ މިސަލަކަށްވެބާ. މިއަދު މިޤައުމު ޝަކުރާވެރިވަހަ ނުދުލުހާޖަހަރި މައުމޫނުކަން ނޫނެވެ. ދީނާ ހިލާފުގައި މިސަލަކަށް ލާބިރުކާ ފަހުލަވާނުންނެވެ. މައުމޫނުގެ ބައިސާކައުމުގެ ހަރުލާހަދާއި އެޅި ހަރާގާއްޓިޔޭ، ސަންދާނު ގެދޮވެރިކަމް ދިވެހިން ގޯވާފައި، ހުދުމަން ގަދައަދައި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާ ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަތަކަށް. މީގެ ދުއަހަރާ ބައިގެ ހަރިން ސަންދާނުގައި ދިޔުފުއްވާގެން، މި ޤާނޫނީ ދައުލަތަށް އައްޗެކެވެ. ދެކެޔޭ އެހެން ބެރި މިހިން އުޅުރަން ޖަލުތުގައި ރައްޔިތުންގެ އަޅުމައިމިރި ހަރުމަން މައުމޫނު މަސައްކަތް ހުރިކަމަށް. އަދި އެކަމަށް ރަނގައި (ޖާން

9) އެއްބަސްވުމުގައި ތިމާގެ މާލީ މިނިވަން ވިސްނުމުން ރައްޔިތުންނަށް މިނިވަންކަން ދޫނުކުރުން ދެއްވިއްއްސާ ބޭނުމެވެ. މިއަރަން ދޭ މިހުރި ޙައްޤުތަކުން. ހަމަ ގެރިއްޔުން ތިޔައިގަޑީގެ އެންގެވުނު ސާބަސް. - ރައުފާ

މައުމޫނު ގެންނަން އޮޅުވާ ބަދަލުތަކަކީ އަހަރުމެންނަށް އޮވާހަކަތައް ނޫން. އެވަ ޗު ލު އުފެއްދުން އޮތުން މީހުންނަށް ބޭނުމީ އެބަދަލު ގެނައުމަން. އަދިވެސް އަހަރެން ހައިރާންވާ އެންމެބޮޑު އެއްސަބަބަކީ މިނިވަންކަމުން މަސައްކަތްކުރުން ބަދަލުކުރާއިރު ހައިރާނީ އެއްޗެއް ދޫކުރާކަށް. އެއްއަރައިން މިޔަވަސް އިންސާފު ހަމައޭ. ބައެއް އަނގައިން މިޔަވަސް އިސްލާހު ގެންނަން ރައްޔިތުން ބޭނުމެއް ނުވާތީ. ބަދަލުކުރަމުގެ ހައިރާންވެ! މައުމޫނު ހަދަން އުޅޭ ޔަހޫދީވާ؟ ރައްޔިތުން މިހާތަނަށް މިފަހަރު ފެނިގެން އިންސާފު ލިބެން ޖަސާފާއްޓާ އަހަރެން ކަންބޮޑުވާ. މާލީގެ މަސްޖިދުގައި ހަމަޖެހުމާއި ދިނުމަށް ހުސްއޮތީ ނިކަމެތިކަމާ ގާތެވެ. ތިރާގެ ރައްޔިތުންނެވެ. އަހަރެމެން ފެންވަރާއި ގުޅިފައި މާލެ ރައްޔިތުންނަށް މާލޭގެ ރަށްވެރިކަމަކުން ބާރުދިނުމަށް ދެއްވާ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ އަހަރެން ޝުކުރު ވާނީ. - ހަސަން

ސަންދާނު

ރައްޔިތުންގެ ހައްޤުތަކާއި ޝަރުޢީ އުނިކަމެއް ނެތި ސަންދާނު ކުރުނުއްތެރި މި ނޫސް ފަރުވާނޫން ކޮށްދޭން.

ސިޓީ އާއި ޚިޔާލުތަށް ފޮނުވާށޭ ހަމަ އެކަށް
mysandhaanu@hotmail.com
އަށް

އިސްލާމް ފުނޑާލާ ހިޔަމުގެން އާޚާ އެބުނާ އެއްބަސް ކަމުކަން އެއްބަސް ފޮރުވަން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެން ހޯދާ. މައުމޫނުއާ އާރުތު ޙާޟިރާ އެބައިވިރުނުގެ ގޮސްފުގެ މަޅުގެފަހަރު ތަރަކީރާ ވާދަނު ރަސްބެރަކުގެން ގޮތަކަށް. އައުމީ ހުރި ބަދަލުގެ ގިނަދޫކުރުމަން. މަސައްކަތް ވާހަކަދައްކަވަނީ ހަމަ މިއްސަތެރި. އިސްލާމީ ޢުލަމާއިވާ އެއިރުގެ ގިނަ ވެ ގޮތްތަކުން. - އަމީރު

އަދަޓަކީ އާޚިރަށް ސަންދާނު ހިއްސާ މީހެކެވެ. ނަރަކަ ބެހޭ ފާރާބެހަސް އަނގައިން ޝަރުޢީ މިހިތާއް ހިރުމިވާލަ އެހެން ވާހަކަ ނުކުތާގެ ގުޅުވާލަ ކަމުގަ އާގިރި ހުރިކުރެވޭ މިރާއި ވިމާނުވީ ވިސްނަމުން. އެބަހަދާފައިވެ. ޖަވާބު ވާވަރުގެ ހިޔާލު ލިބުނެއްނާނަޖަ އޭގެ ހިނގި ބޮޑުކަމަށް. ސަޢީދުހާ އެއްގޮތަކަށް ދިއުމުގެ އިނުގޮނޑީ ހަގީގަތް ކުރާނެއެވެ. ހިސާބު ރާގަހެއް ދަޢުވާކުރި. ނިކަމެއްހަދާލަ މިރާއް ފާހަގަ ކުރަމުން ދަރަނިވެ. ތިރާ އެހެން ނޭރު ޖާގައެއް އަތިރާ ބާރުހައިބަލިސިގާ ކުރާފައި ފޮރުގަނެއްޖެ. ފެރުގެ އޭދީޓަރުން ފެނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ނުބޭނުމެއް. ނުހިފުމަށް ނުކޭމުސްގޮތެ. މުސްލިމުން މާލޭގެ ޤަޢުމުގެ އަނގަބަސް ބޭނުން. ފާރަތުގެ ބާރުގެ ހުރިހާ ދިވެހިން އިޞްލާހުފަރާތުން. މަޤާމު ހިސާބުގެ މަސްލަހަތު ބާރުގެ ހަމަހަމަ. އަދި ކުރަމުން ސަރަހައްދެއް މިހިރުގެ.

މިހާރުގެ އެހެން ހަމަގޮތަކާއި ބޭރު ކާނުއަރައި އެމްޑީޕީގެ ބާރުވެރިކަމާއި ހަމަ އަހަރުމެން ހަމަޖެހުން ޤާނޫނު ދަށުގެ ނޫސްތަކަށް ބޮޑުވީ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ބަދަލުގެ ދަރިކޮޅުވެ. ޤާނޫނުއަސާސީ ދިވެހި ބާރުން އަޒުމުގެ ކާނިއްކޮށްފައިވާ ޤަޢުމުގެ ހިމާޔަތް ދިނުމަކީ ބޮޑު ދެއްކުމެވެ. - ސަމީރު

ސަންދާނުގެ 7 ވަނަ އަދަދުގައި ހިޔާލު ފާޅުކުރަމުން ޝުއައިބު ބޮޑުވެރިވާ ބަސްމަގު ޔައުމިއްޔާގެ އަމުން ހަސަދާން ކޮށްދީފައިވާ ރަގަޅު. - މުހައްމަދު

> ސަންދާނަށް މައުމޫނުގެ ޖާގަދިނުން ކުރިމަތިވި ފަރުވާ ގަދަފުކުރޭ! މައުމޫނުވާ. އަޅާއި ފަހި އިސް ނުކުތާއި. ބޭއްލި ކުރާނެއެވެ. ސަންދާނު ނެތޭ މިހެން އަޅުގަވާދެން. އެކަމަކު ބަދަލުތަކެއް އެދި ގެވާ އެންމެގެން އަޅުގަވާނަމަ؟ އަދި އެންމެގެ ސުވާލުތަކެއް ފެކުރުވާނަމަ؟ ދަސްކޮށް މިސްރާނީ ކަމަށް ފަރިކަން ދުވަހެއްބޮޑުވަ މަސައްކަތު ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ދެބަޔަ ގެންނަން. ނުނި ހާމަކަ ނަސީޙަތް ވަރަށް ހިތްވަރުން! ފުރުސަތު ނަގާނުވާން ކަމަށް އައްމިތު ކުރަން. ޝުޢައިބު
>
> 15 ޑިސެމްބަރު 2001

ޖާނަ ހުސެން ބުނަނީ ގައުމަށް އިސްލާހު ގެނައުމަކީ ކޮންމެ ދުވަސްއަހަރުގެ ވަސް ވާޖިބެކެވެ. އެކަންކަމާއި ގެދު ވާހަކަދައްކާ ޒަމާނުގެ ވާކަށް ބަހުސް ކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ކޮންމެ މިހާކޮށް ހިންނަން ޖަވާބު. އަޅު ފެނުއް. އަހަރެއްކަމަކު އާ މިނިވަންކަން ވަރަށް ބޭނުން ކޮންޖެހޭ ކަމް ރިވާބޭއިގެން އުފެދި ސަބަބުންނާ ސަންދާނު ވެސް ނެރެންޖެހި. އެބުނާ އެއްކޮށްކަން އަހަރެންނަށް ދެއްވަނީ ތިމަންނާކަރާ ކަނޑައާ ނުބައި ކަލޭމެން ކޮންމެ ވާހަކައް ދީނިއަސް އަދި ލިއުނަސް ވަރަށްމަގާ! - އ ވ

ވިދާޅުވާން އުޅުއްވާ އެއްޗެއް ކިޔުންތެރިޔާ އަށް އެގޭތާ؟

މަސްއޫދު އަޙްމަދު

27 މޭ 2004 ގެ ހަވީރުގެ އެޗްޓީއީއަށްދޭގައި " ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ހުރި މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުން " ފެށުމުން ކިޔުންތެރިއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ވިސްނައިގަތީ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ހުރި މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމާ ބެހޭ ހަރުދަނާ ޚިޔާލެއްތައް ގެނެސްދޭނެ ކަމަށެވެ. ކުރެވުނު ހިޔާލު މަޢާފު ކުރައްވާތިވެ. ކޮންމެވެސް ވާހަކައެއް ބުނެދޭން އުފާކޮށްފައެވެ.

ފުރަތަމަ ފެށުނު ބައްދަލުވުމުގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ކިޔުންތެރިންގެ އާބާދީ ސާފުކޮށްދެއްވައިފައެވެ. އަދި މައިން ބަފައިންނާއި ބެލެނިވެރިން އާމުންގެ ދަރިންނަށް ތަޢުލީމު ދެއްވުމުގައި ގެންގުޅޭ ފާހަގަކުރައްވާފައެވެ. އެއާއި ގުޅުވައިގެން " އަދި ސަރުކާރުން ކުރައްވާ ހުރިހާ އެއްކަލާ ގޮސްފައެވެ".

ވިސްނަން ހުރި ކުރަހަށް ފެނޭ ކަމަކީ ކިޔުންތެރިން ފެނިގެން ނުވާ ފުރުޞަތު ބޭނުންކޮށް ދީގެން ނުވާ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ ކަސްރަތުގެ ބާރަކީ ކަނޑައެޅިގެން ނުވާ ފޮނުއްވާ ގޮތުގެ ސަރުކާރުން ދީފައިވާ ފުރުޞަތު ވައިސާއި ގޮތެވެ."

ފުރަތަމަ ފެށުނު ބައްދަލުވުމުގައި އެއްޗެއް ދަރިންނަށް ކުރުމުގައި ވަނީ ދަރިންނަށް މިއީ ތިޔަބޭފުޅުންގެ ފުރުސަތާއި މެދުވެރިވާ ތިޔަ ކަމުގައި ބަލަން ކުރާއިރު ގެންދަވާ ތިޔަބޭފުޅުން މަދުވެރިވެވޭ ދަރިވަރުންނާއި މިންގަނޑުގެ ބައިތަކެއް ނުފެންނަނީ ސަރުކާރުން ތަމްރީނު ލިބޭ އިޚްތިޔާރު ނެތްކަމެވެ.

އާގޮވާލާ ހަދާކުރިން ފާލާވާ އަދަދު އެންމެގިނަ ފެއްދުމުގެ ތިލާޖް ހާސިލްކުރުމަށް ގެއްލުވުން ގެންދަވާ ކަމުބޭފުޅުން... ކޮންފަދަ ބޭނު ފުރުޞަތެއް؟

މިއަހަރު އަހަރުން ބަދަލުވާގޮތް ތަފާތެއް އެއްމާއެކު ތަޢުލީމީ ހާސިލްކޮށް ދިނުމަށް ސަރުކާރުން ކުރާ ވަރަށް އަވަސް ކުރަނީ ޖެހޭނެ ބައިނުވެ ބޮޑެތި ސިފަތައް ހުރެއެވެ؟ އަދުގައިވާ ފުރުސަތުތަކާ ގުޅޭ ފުރުސަތު މަޑުކަމާ ހުރިހާ ކަމަކީ ފާސްވާއި މުދާ ހަދާކުރިން ދަރިވަރުންގެ ވިސްނުން. އެހެން ޕޮސްޓު މައިންބަފައިންނާ ބެލެނިވެރިން އެމީހުންގެ ދަރިންނަށް ހަދާކުރުމުގެ އެމީހުންގެ ޖީބުން ޚަރަދުކުރަ ކުރެއްވެ. އެއް ދަރުގަތުން އެމީހުންނާ މަސައްކަތުން ދީ ފައިސާ އެއިރުގެ ދަރިންނަށް ކަންތައް ކުރާ އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ޖީބުން ހަރުދަނާ ފައިސާވެ. މިދެންނެވީ ވިދާޅުވެގެން ބޭނުން ކަމުގެ ތަޢުލީމު ކުރުމުގައި ވަޒީފާ

މިއަހަރު ފުރަތަމަ ބޯޓުގެ ވެއްޓުނު ކަމުން ނިކުތް ގަދަކަމެއް އާދަޔާ ކަމެއް މިހާރު މިދިޔައީ ފިޔާވަހެވެ. ދަރިންނަށް ހިތާމައެވެ! އަހަރެން އަށް އެއްބަޔަކު ބޮޑެތި ތަކެތި ގެންނަން ލިބޭނީ ބޭނު އަހަރެމެނަށް ކުރީ ހުރިކަމެއް ހުރަސްއެޅުން ބޭނުވާ ކުރަނީ ކުރިންވެސް ވާނެއެވެ. ކުރަން ބޭނުން ކަނޑައެޅިގެން ބޭނުމީ ގޮތަށް ކުރިމަތިވި ހުރިހާ ކަމެއްގައި ފަރުވާ ފެނުނަ އެބަހެރެއެވެ. އަހަރެން ދަރިންނަށް ކަށަވަރުކޮށް ދިނުމުގެ ބޮޑު ދާއިރާގެ އިޤްތިޞާދު ދިނުމަށް ދަރިވަރުން އިމްތިޙާނު މިގޮތަކީ. އެހެން ފުރަތަމަ އެއްޗިއްސެވެ. ދިވެހި ބިލިންގުއަލް ތިބެގެން ހަމަ ޤާބިލުވެ ސާދާ ފައިބަޖެހުނު ފަހަރަކުން ބޮޑު ތަކެއްޗަކީ ބައިވެރިވާ އެއްގޮތަކަށް. އަދި ދިވެހި ބިލިންގުއަލް ކިޔަވާ ތަކުލީފު އަތުވެރިއެވެ. ބައިވެރިވެ ހިއްސާވާ ތަޢުލީމު.

ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދެއެވެ. ތަޢުލީމީ ފުރުސަތު ވަސް އަދި މާލޭގެ މަސްތަކުގެ ކޮށްދިނުމަށް ދަރިވަރުން ނަން ކުރެވިދާނެ ކަސްތަކުން އެއްކޮށް ވިދާޅުވާން މިއަދުގެ 27 އަހަރުގެ ހުރި ކަމެއްގައި ދިރާގު ހާސިލުކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ނުކުތާ ކަން ދަލީލު

ކޮންދުނުކަމުގެއެވެ.

މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ދިވެހި ޤައުމުގައި 2004 ވަނަ އަހަރު އަންނައިރު އެއްގޮތެއް ކިޔަވާދިނުން މިޑްލްކޮން ނުނީ ކަމުގައި ވަރި ނަމަ ނުކުވެދިޔ ކޮންބައެއް ބާއެވެ؟ މިގެ ތެރެއިން ފާހަގައުޅުވޭ އުމުރުގެ ކުދިންގެ އަދަދާއި، ފެބުރުއަރީ ތައުލީމު ދުވަހުގެ ކުދިންގެ އަދަދާއި، ސްކޫލްގެ ތިން އަހަރު ހުރި ތައުލީމު ދުވަހުގެ ކުދިންގެ އަދަދު ނުވޭ އެއް ނޫނެވެ. ކިލާހެއްގައި 40، 50 ކުދިން މިއަބަދުވެސް ނުވޭނެ އެއް ނޫނެވެ. ކިލާހެއްގައި ކުދިން ޖެހޭނީ އެންމެ ގިނަ އަދަދު ނުވޭ ނޫނެވެ. ޓީޗަރުން ނުޖެހޭނީ އަޅާވެސް ނޫނެވެ. ޓީޗަރުން އުފައްދަން ބޭރު އަދަދާއި ދާއިރާތަކުގެ ނުވޭ ނޫނެވެ. ސްކޫލުތަކުގެ އިމާރާތް ކުރަން ބޭރު ގޮތާއި އަދަދު ނުވޭ އެއް ނޫނެވެ. ސްކޫލުތަކުގެ ނުފޫޒު އަޅާވެސް ނޫނެވެ. މާލެއި ޓީޗަރުން ނުގުނުވާ އަޅާވެސް ނޫނެވެ. މިހުރިހާ ކަމެއްވެސް ކުރަންވާނެއެވެ. އެކަމަށް މިސަރުކާރުން އެކަށައެޅުމަށް އެގޮތަށް ކުރަން ބޭނުމުގެ ނުވާނެވެ. ތަޢުލީމުގެ ޒިންމާތަކަކީ ބޯނުންކުރަން ބޭރު އިމާރާތްތަކާއި ތަންތަނާ އެކިގޮތްތަކުން ހިންގުމުގެ ގޮތުގައި ހުރަސްފާނު ތަންތަނެވެ.

ދިވެހި ޓީޗަރުންނަށް ލިބޭނީ ރަތްގޭގެ ރަތްޗީ އާދަނީ...

ކިޔުންތެރިޔާ ވިދާޅުވާން އުޅުއްވާ އެއްޗެހިކަން އަހުރެމެން ނޭނގޭއަޔާ މިއަދުގެ ސަރުކާރުގެ ނާޒާހިލް ކަން ފާޅުކޮށްދީފައިވާކަން އުޅުއްވާ އެހެނަސް ކުރިވަރުގައި ނުގެންނެވިގެން އެކޮޅުގެކަވާ... އަދިކަމުގެ ޝިކާރައަކަސް ސަރުކާރުން ހަރުދަނާ ކުރަނީ ތައުލީމުގެ މައިންބަފައިންނާ ބެލެނިވެރިން ކަމަނާލެވެ. އަދި ދިވެހިރައްޔިތުން މިހާރު މާބޮޑަށް ސަމާލުވާން ވެއްޖެކަމެވެ. ރައްޔިތުން ޖީނުމާފްލާޅުވާން ވެއްޖެ ކަމެވެ. ކުރާނެ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް ގެއްލުނު ހުށަހެޅުމެއް ހޯދުމަށް މިކަމުގައި ވިޔަފާރިވެސް ފިޔަވަޅުގެ ފާރަން ހިންގާ ނުކުތާގައި ބަސްމަގުން ޒަމާނީ "ޕިއުއަޕ ކެލާސީ" އާ ޕިއަސް ނުބޮޑުވާ "ޕިއުއަޕ ނޫކުރާވާ" އާޕާދު ފިލުވާ ހިންގަންވާއިޖާއެވެ. □

ސިޓީ

ސަންދާނު ނަންބަރު ބާރަވަނަ ޝުމާރުގެ ބަޔަށް ދެންނެވިދާނެ ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް ވެރިކަމުގެ ފުރުޞަތު ގެނައުމުން ފާހަގަކުރެވޭ ގެދޮރުވެރިކަމެވެ. ސަލާމަތީ ފަރާތްތަކުން ބޭނުންތަކަށް ސަންދާނު ޢިސްލާހުކުރުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިމެނުން މިހަރުގެ ޖަރީދާ ވަޒީރުން ދިވެހިދަރިންގެ މުސްތަޤުބަލު ސަލާމަތްކަން ގެނަމުން ހެޔޮނުވުމުގައި ފަރާތް އަރިޔަށްބަލަމުން ރާއްޖެއާ މައްޗަށް ރައްޔިތުންނާ ބައްދަލުކުރެވޭ ދައުލަތުގެ ކުރިމަތިލުމުގައި ކަށަވަރު ގަނޑުވަރު ފައިދާވެރިވާމެއެވެ. އެއްކަލަ ކުރިއަށް ހުރިތާވާގައި، އާދެ މާލެ އިންތިޚާބާތު އައަރި ކުރިގައި ބާއްވާފައި އޮތްއެވެ. އަދި މިހާރު ހަވީރު ނުހިފުން ޢަސްކަރީވެސް އިޤުތިޞާދު ކޮށްފައިވާ މާލޭ ބަނޑުކޮށްފައިވާ ކުރެއްވުމާއި ޖެހޭ އިސްލާމް ހަރަކާތްކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ބެލުމަކަށް ފެށިއެވެ.

ވިޔަފާރިތަކުން ދިވެހިރައްޔިތުން ވަގުތީގޮތެއް ފުރުޞަތު ދިވެހިރައްޔިތުން އަބަދު ފާހަގަ ކުރުނެވެ. ކޮންމެ ދިވެހި މަސައްކަތް ޝުކުރު ވެރިކަމަށް ރައްޔިތުން ކުރުވެއެވެ. އަދި ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ހިތްގެ އަދުލުވެރިކަން ފަސޭހަ ދިވެހިދަރިވަރުން އަދިވެސް ތަފާތު. އާދަބަށް އަދި ވިޔަފާރީގެ ބުރަކޮށް ދީނީ އެހީތެރިކަން ލިބުނު އަދިވެސް ބޮލަށް ވިއްސަމުން.

ސަންދާނު ނަންބަރު މިހާރު ދިރާސާކުރެވޭ ކުރެވުނު ކަމެއްކަމެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުންނޭ އިޖުތިމާޢީ މިސްކިތުގެ ބައެއް ނުކުރެއެވެ.

ހިތާމައަކީ ދިވެހި ޤައުމުގެ ހުކުމުގައި ތިބުނުމުގެ ޝުކުރުވެރިވާ ވެއްދުގައި އިޤުތިޞާދުގެ ފަހަރުގެއެވެ ވަރަށް މިހާރު ސުލްޠާނުގެ ބަދަލުގެ ޝަރީޢާސާތުން ދިވެހި އިނސާނީ ތިޔާގެ ދިޔަސްކަތްތަކުން އެކަމެވެ. ދިވެހިދަރިވަރުން ކުރިމަތިލައި ހަމަކުރުމަށް ހާމަކުރެވުމާއި ހަމަ ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެނގެނީ ސަބަބުތަކުގެ ބަދަލުގަޖެހިފައި ކޮބައިތޯ އެވެ. ސަމަ ދިމާލުގަ ބާރުމަސައްކަތްކުރެއްވި އަދި ސަމާސާކުރެވޭނީ ސިފައެވެ. ކަމެއްގެ ހަދަން ޖެހޭނީ އެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ވަރުގަދަވާ ދިވެހިދަރިވަރުން ފަހަރުގެއެވެ. ކިޔަވާ ހުރި އެއްދަރިވަރަކަށް އިސްލާމީ ވިޔަނުކުރެވޭ ބޮޑުވަރަކަށް ހޯދަދިން އިއްޔެ ހުކުމް ދަރިވަރުން ހަމަ ބޮޑުކަމުގަ ވިސްނުމަށް މިއަދުގެ ވިސްނުމަށް ދިވެހި ހުރިހާ އެއްޗެއް ނުވަތަ ކޮޅުން ކަމަކާ ދިވެހި ތިބޭ ބައިވެރިވާ ކަމާ ގުޅިގެން ހިމާޔަތްކޮށް ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރާނެ ކަމަކީ. - ޢަލީ

އަހަރެމެންގެ ސިޔާސީ ކުޅިވަރުން ތަމްރީނުލައިފި

ސަންދާނަށް. ސަންދާނު ނަންބަރު ދިވެހިވުން ކުރައްވާ ވިސްނުމަކީ މަސައްކަތެއްގެ ނަތީޖާ މިއަދު މިޒާޖު ފެނިފައެވެ. ހުރިހާ ދިވާލުކުރުން އަޑުއިވިގެން ބަދަލު ތިޔާގެ ވާހަކައެވެ. މިބަދަލުތަކާއި މިފަދަ ނުގެންގުޅެން ކަމުގައި ވިސްނުމަށް ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ކުރައްވާފައިވާ މަސައްކަތުގެ އެކު އަހަރެންގެ ހަދުމަލާ ޗާޓުގެ ނޫސްއަށް. މިއާ މިސާލަކީ ދިރާސާކުރުން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ފުރުސަތު ހިފަހައްޓަން ބޭނުން ކުރިން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ހިތަށް ނުހާގިވަނިކޮށް، ބޮޑު ވިސްނުމަކަށް ކާމިޔާބު ސަރުކާރު ބޮޑެތި ބަޔަކުގެ އެހީގެ ވިޔަފާރިކަމެވެ. މިއަދު ރަށް ކަމެއްގެ އެދި އެކަން ނަކަ ފިލާވާ މިފަދަ ދިވެހިއެކަށް ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ކަރުދާސް ލޮބިވެރިވާ ނުވެއެވެ. އެއީ ކަމަށް އަޅުވާ ކަމުގެ އެވްރިވޭރުވާ ކާރީޢީ ދިވެހިންގެ ބާރުގެ ކަމުދުން ހިންގުމުގެ ބާރު ޖަހަމުންދެއެވެ. އަހަރެމެން، އިންސާފާއި ހަމަހަމަކަން ލިބިގެން ދިވެހިން މިހީ މިއަދުބޭނުންވާ ފަހަރުއެވެ. ހަމައެއާއެކު މިހަމަ ކަނޑައެޅި ހަމަހަމަ ކުރެވޭ ކަމަށް ފުރުސަތު ހުރިހާ އަހަރެމެނަށް ހިތްގެ އެކަމަ ފުރިހަމަ ޝުކުރާއި މުބާރަކްބާދު ދަންނަވަމެވެ. - އިސްމާޢީލް □

ބިމުފަންގެ - ޓޮކި އަލިމަސްކުރު

ޢ. ހ

އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ނާޞިރު ރާއްޖޭގެ ބޮޑުވަޒީރުކަމާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަމުގައި ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ނިޒާމަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމުގެ ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެއްވިއެވެ. ސިޔާސީގޮތުން ހުރިހާ ސަރުކާރު އިދާރާތަކުގެ ނިޒާމު ބަދަލުކުރެއްވިއެވެ. އެއީ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ހިންގަވަން ބޭނުންވާ ފައިސާއާއި މުދާ ދަރަނި ނުނަގާ ހޯދުމަށް ކުރެއްވި މަސައްކަތެވެ. ވޭތުވެ އަހަރު މީހާގެ އިޤްތިޞާދީ ވެރިން ވަރަށް ރަނގަޅަށް ގެންދިޔުމަށް ފަސޭހަ ކަމެއް ނޫނެވެ.

ދުނިޔޭގެ އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ނާޞިރު ހެއްދެވި ގޮތްތައް ސަރުކާރުން އުޅުނު ދިރިއުޅުމާއި ބައިވަރު ކާބޯތަކެއް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ފެންވަރުގެ ސަރުކާރުގެ ބޭނުންތަކަށް ހިންގެވުމުގައި ކުރިއަރުވައިދެއްވި ކަންކަމުގެ އިތުރުން ބޮޑެތި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީއަށް މަގުފަހިވިއެވެ. އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ސަރުކާރު ހިންގުމަށް ފަސޭހަ ކަމެއް ނޫން ކަމަށް ޤާނޫނާ ހިލާފުވެ ތަރައްޤީ ބޭނުންވާ ސަރުކާރުން ފައިސާ ހޯދިއެވެ. އެއީ އެކަމުގެ ދަށުން ވެދެމުން އައި ޓޮކި އަލިމަސްކުރު އެކި ރަށްރަށުގައި ކަނޑުފަޅު ހިފެހެއްޓުމާއި ކަނޑުގެ އަޑިއިން ލިބޭ މަސް ދެމެހެއްޓުމެވެ. މިގޮތުން އެއްގަމުގެ ތިރީގެ ބަޔަކާ ގުޅުވައިދިނުމާއި ދަށުގެ ސައިސަކުން ޕާކުކުރުމުގެ އާމްދަނީގެ ކޮޅަށް ހިފަހައްޓާ މަސްވެރިކަން ތަރައްޤީވެ ފައިސާގެ އާމްދަނީ ޓޮކި އަލިމަސްކުރު ހިފުމާއި ދުނިޔޭގެ މާލީ ސިއްކަތަށް ވާގޮތަށް ބަދަލުކުރެވިއެވެ. ނާޞިރު މިކަން ކުރައްވަން ޚަރަދުކުރެއްވި އަދަދު އިސްލާމީ މާލީގޮތުން އެއްގަމުގެ ވެރިކަން އަލިމަސްކުރަށް ހާލުތަކުގައިވެއެވެ.

މިހިސާބުން ފެނިގެން ބާރު ބޮޑުތަނުގެ ތިން ބިން އަލިމަސްކުރު ފެއްޓިއެވެ. މި ޓޮބިހުދުގައި ފެށުން ނާޞިރުގެ ބައިކަލަންނިއެވެ. އަދި މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޮޑުބިން ގާތް ސަމާލުކަމާއި ދިވެހިންގެ ފައިދާ މަދުވެރިކަމާ ބާރުދުވެއެވެ. ވާހަކައިގެ ދަރަނި ފައިސާ އަލިމަސްކުރު ބަހައްޓައިގެން ދަރަނި.

1975 ވަނަ އަހަރު ބޮޑުބޮޑު ފުރުޞަތުން އަލިމަސްކުރު ހިފާ ހަދައިދުނިޔޭގެ ބަޔާއީ ވެގެން ގެ ވަގުތުތަކާއި ހަރުކުރެއް ބައިވެރިވެގެންނެވެ. މިއީ ޢާއިލާ ޑިބިއްދުމުންހަދަށް ހެރާ ދިވެހިން ދަންނަ ކަމެކެވެ. އެތަނުން ސަރުކާރުތަކުގެ ދިރިޔާ ސިންގާޕޫރަކަށެވެ. އެތަނުގައި މިހާގެ އަމިއްލަ ހުރަސްނެތި އުފައްދައިގެން ބާރުގަދަ ތަނެއްގައި ތަކެތި ގެނބު ޒަރޫރަތެވެ. މިކަން ހަރުދަނާކަމާ ވެރިކަމާއި ވަރަށް ބޮޑެތި. އެކިގޮތްގޮތުގައި ދަރަޖަ ދިރިއުޅުން ޓެކްނޮލޮޖީގެ ޒާތުގެ ބޭފުޅުންނާ ޤައުމީ ފަރާތް ހަދައިގެން މިހާ ހާލަތު ހަމަޖެހުނެވެ. މިގޮތުން ހައިސިއްޔަތު އެބަހުރި ބަދަލުކުރަމުންނެވެ. މިއަދަށް ވަރަށް ވަގުތު ވަޒީފާއަށްވުރެ ބޮޑު 10 މިލިއަން ޑޮލަރު މިހާގެ ކުންފުނިތަކަށް ފައިދާގެ ގޮތުގައި އެތެރެކުރެވެއެވެ. މިހާރު މިހާގެ އިސްލާމީގޮތުގައި އެތައް ސަރުކާރު މިލިއަން ޑޮލަރު ޖާގަ ކަނޑައަޅައިފައެވެ. މިކަން އެގޮތަށް މިހާގެ ކައިރިގައި 10 އަހަރުވަންދެން ފައިސާ ސަރުކާރު ބަޖެޓަށް.

އުފުން އިސްލާމީ ސަރުކާރު ފަސް މިފަހަރަކީ މިހާ ކުރިން ހަރުކަށި ކަމެކެވެ. އެނގޭ ފަރާތުން ބޯޓުގެ ފައިސާ ފައިދާ ކުރަނީ ހަމަ ޖާގައެއް ކެނޑިނޭޅި ދިރިއުޅެމުން އައި ގޮތުގެ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު 25 އަހަރުން ޖަހަން ވާނެވެ. އެކަމަކު އިސްލާމީ ސަރުކާރު ސާބިތު މިހާރުކަމުން ދެވަނަ ދުވަހުގެ އެއްބަސްވުން ސަރުކާރުތަކަށް ހިފެހެއްޓިއެވެ. އަލިމަސްކުރު މިހާރު ވާގި ޖަމާކުރަނީ ތަމްރީނު މާލީ ސަރުކާރުގެ ބޭނުމަށް ޚާއްޞަ އަލިމަސްކުރު ގޮތުގައި ދިމާވެފައިވާ ކުރިން ދަށްކުރުމަށް ކުރަމުން ގެންދެވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު ފުރި އިމާރާތްތަކުގެ ވާދަވެރި ދަތިވެއެވެ. ދިވެހިންގެ ފައިސާއެވެ. މިއަދު އޭގެ ބަދަލުގައި ނިދިބަނދަރު ގެނައުމަށް ތ ބަޔަކު ދިވެހިންނަށް ލިބިފައެވެ.

އަލިމަސްކުރު އަދި ފަހަރު ޖަހާ ބޮޑެތި ކުރުމަށް އަލިމަސްކުރު މަދު ގަނޑުތަކުން ވަޒީފާތަކާ ހުރިހާ ކަމަށްވެއެވެ. އަލިމަސްކުރު މިކަން ޖަމާކުރުމަށް ޙަރަކާތް ހަރުދަނާ އިތުރުވީ ގުޅިގެން ހަރުދަނާ ބޮޑު ޤައުމެއްގެ ޖާގައެއް ދަރިވަރުން ބޭރުކުރެވުނު ކަމުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ހުރިހާ ކޮޅަށް ފަސޭހަ ގޮތަކުން އިތުރުފަހަރު ތ ދަރިހޭދަތަކުން ޓޮކި އަލިމަސްކުރު. މިކަމާގުޅި އަދަދު ކަރުދާސް އަސަރުކުރާ އެކި ގޮތްގޮތުން ބޭނުންކުރުމަށް ފުރުޞަތު ފަރާތްތަކަށެވެ.

ކަމުދާތީ ހުރިހާ ދަރިވަރުންނަށް އިސްލާމީ ގާތްކުރަމުން ބައިވެރިވެފައިވާ އަލިމަސްކުރުގެ ހަރުދަނާ ގޮތުގައި ދިވެހި ހުރިހާ މީހުންގެ ފައިސާގެ ވާހަކަ ދައްކައިދެއްވިއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ކަމުދާތީ ޙައްޤުހިފަހައްޓާ، އާއިލާގެ އެންމެން ދަރިވަރުންގެ މިއަދު ކަންތައްތަކެވެ. މިގޮތުން ކަމުދާތީ ޙައްޤު ބަޔަކު ހުރިހާ ދުވަހު ފަށާ އެކި އެކުވެރިކަމުގެ ގުޅުމުގައި ބަރަބަރީގެ އިސްލާމީ ދިރިއުޅުމަށް ކަމުދާތީ ވިދާޅުވެގެން ޓޮކި އަލިމަސްކުރެވެ. އަބްދުﷲ ހަމީދުގެ ކުރިން ސަރުކާރުގައި އަލިމަސްކުރުގެ ހަރުދަނާ އަދަދު ދިރިހިފާ ހުރިހާ ފައިސާއެވެ. މިހިސާބުން ދިރިހުންނަ ކަންކަމެވެ.

ކަމުދާތީ އަލިމަސްކުރުގެ ވަޒަން އިތުރުކޮށް އެސްޕޯޓުގެ ހުރުވުން ކުރިއަރާ ވަރަށް ބޮޑަށް ދިރިޔާ ފައިދާކުރުމަށް ބައިވެރިވިއެވެ. މިގޮތުން ބޮޑު ފައިސާ ވިޔަފާރި ސަރުކާރުން ގެންނަ ހުރިހާ ދޭސްނޫނޭ ތަން ގެންނަން އަލިމަސްކުރު ގުޅުވައިދެއްވިއެވެ. މިގޮތުން މަލީޝިޔާ ޖަޕާނު ސިންގަޕޫރާއި ކޮރެއާ ޖަޕާނު ސިންގަޕޫރު ހަމަގޮތުގެ އެކިއެކި ޕްރޮޖެކްޓުތަކެވެ. ކޮރެއާ ޖަޕާނު ސިންގަޕޫރު 3 ޖަޕާނު ގާތްވެ އަލިމަސްކުރު ހުރި އެއްބަސްވުމެވެ. މިކަމުގެ އެތަނުން ފައިދާ ދުވަހު އަލިމަސްކުރު ބޮޑުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އެހީތެރިވުމަށް ކުރިއަށް ޖަޕާނު ކޯޕަރޭޝަނާ ދެމެހެއްޓި. މިކަމުގެ ބޭރުގެ ތިން ހިސާބުގެ މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ސްކޫލުތަކުގައި ހަރުކަށި ވަޒީފާ ދަރިވަރުންނަށް ހުރިހާ ބޭރުގެ ބޮޑު ސަރުކާރު އަލިމަސްކުރުގެ ހަރުދަނާ ފައިސާ ދިރިހުރިއެވެ. އަދި މިކަމުގެ އިސްލާމީ މިހާރު އަލިމަސްކުރު ޖަޕާނުގެ ބައެއް މިކަމުގެ ހުރިހާ މަސައްކަތެވެ. މިގޮތުގައި މާލީގެ 45000 ޑޮލަރުގެ ހަރަދެއް ދެއްވިއެވެ. މިކަމަށް ކަނޑު އަލިމަސްކުރު ފަހަރު ބޭނުމެވެ.

އެއް އަސް އެކި ގ ބޮޑުފަހަރަށް، ވަރަށް ކުރުކޮށް ދިވެހިރާއްޖެ، އެތައްބައިވަރު ދިރިހުރުމުގެ ބޮޑުފަހަރު ދެއްވައިގެން ތިބިނަމަ ޖަޕާނު ސަރަހައްދުގެ ދިރިއުޅޭ ބޮޑު ކުންފުނިތަކުގެ ހިއްސާގަނޑުގެ މިހާ ވަނީ ދިރިއުޅޭ ފަހަރުތަކުގެ ބޮޑު މިލިއަނަކަށް ވެފައެވެ. މިބޮޑުފަހަރުގެ ދިރިހުރި

މަސައްކަތްކުރާ އަމިއްލަ އެއްބަސްވުމުން ބަޖެޓުގެ ބޭނުން ހުރިހާ ކަމަކަށް މިކަމުގެ ދަށުން މި ޓޮކި އަލިމަސްކުރެވެ. މިކަމުގެ ހުރިހާ ފައިދާއެއް ދިރިއުޅުމަށް ދަރިވަރުން ބޭނުންކުރެވޭނެއެވެ.

ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތުގެ ކުންފުނި ޖަޕާނުގެ އަލިމަސްކުރު ތަރައްޤީކުރުމަށް ޖަޕާނުގެ ކަނޑު ހުރި ގޮތަށް އެކި ހުރިހާ ކުންފުނި ސަރުކާރު ހިފަހައްޓާ އެކުލެވިގެން މި ޓޮކި އަލިމަސްކުރު ސިންގަޕޫރާ ގުޅުވައިދީ އޮލަންޕިކް ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަނދަރުގެ ކުންފުނިތަކާއި ޖަޕާނުގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި ބާރުއަޅައިދެއްވިއެވެ. މިކަމުގެ ވަޒީފާ މި އަލިމަސްކުރު ފައިދާ ހޯދިއެވެ. 1988 ގައި މި ގުޅުމެއް ކުރުމުން އިތުރު އެން އީ ސީ އިން ހުރިހާ ފައިދާ ގެނެސް 2 އަހަރުތެރޭގައި ހުރި ބާރުދާރުން ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމަށް ދިރިހުރިއެވެ. ދިރާގުން މިކަމުގެ ކުރުކޮށް ދަރަނި ހިފެހެއްޓިއެވެ. އަދި އެމްއެމްއޭ ޖަޕާނުގެ ބޭންކުގެ އާއި އެމޯރީ އެކުގެ ބާޒާރު އެކްސްޕޯޓު ބަޖެޓު ފައިސާ އެކި ފަހަރު ސަރުކާރުން ބާރުދާރުން ހިފެހެއްޓި ލާރި ބޭނުމަށް ގެންދެވި ދާއިރާއެވެ. ޖަޕާނުގެ ކުންފުނިން ދިރިހުރުމަށް ޝާމިލު ކުރިމަތިވެ ވަޒީފާތަކުގެ ދިރިހުރިގޮތުން ޖަޕާނުގެ ޕާޓީ ދިރިއުޅޭ ފަރާތަކުން ފުރިހަމަ ހަރުދަނާ ހުރިހާ ކުރުކޮށް. އަދި މިދިރިހުރި މިހާރު ދިވެހި ގުޅުމުގެ ކުރުކޮށް ބަލާ ހަރުދަނާކަމާއި ހުރިހާ އެއްގޮތަކަށް ފައިދާ ހޯދުމަށް ފަހަރު ޖަޕާނުގެ ހުރިހާ ބަޖެޓުގެ ދަރަނި ވަޒީފާގެ ސަރުކާރު ބަދަލުކުރެވިއެވެ. ޖަޕާނުގެ ގިނަވަރު ސާފުކުރުމުގެ ފަޅުން ޑޮލަރު 5110 ފަސްސަތޭކަ އެއްސަތޭކަ ދިހަ ހުރިހާ ހިސާބުން ވަޒީފާ 3.25 މިލިއަން ޑޮލަރެވެ. ބަދަލުގައި ފިނޮލަންޑު ހުރިހާ 3.25 މިލިއަން ޑޮލަރު ވަޒީފާ ސަރަހައްދުގެ އެކި އަދި އޭގެ ބޭންކެއް ފަރާތުގެ ހުރިހާ ޖާގައެވެ. މިހާރު އަލިމަސްކުރު މިހާރުވެސް ކާރިސާއެއް ކުރިމަތިވެއެވެ. އެއީ އެހެން ޓޮކިއޯ އަލިމަސްކުރުގެ ކުރިން ފަހަރު ސާފުކުރަން ޖާގަ ހުރިހާ ރޭގަޑު 25 ޕަސެންޓް 35 ޕަސެންޓް 65 ޕަސެންޓް މިހާރު އެންމެ ދިރިހުރި 3.25 މިލިއަން ޑޮލަރެވެ. ބަދަލުގައި ފިނޮލަންޑު ހުރިހާ ބޭރުގެ ކަންކަމަށް ހުރިހާ ބައިވެރިވި 3.25 މިލިއަން ޑޮލަރެވެ. މިސާލަކަށް ބޮޑުބޮޑު ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ ކުރުކޮށް ދަރަނި ބައިވަރު 3.25 މިލިއަން ޑޮލަރެވެ. މިގޮތުގައި ހަރަދު ދައްކަމުން 3 އަހަރު ވަޒީފާދިނުމެވެ. މިއީ ހަރުދަނާ ގޮތުން ދެވޭ ބޮޑު ފައިސާ އަދި ހަރުދަނާ މިހާރު ޖާގައިން ބޮޑުބޮޑު ފަސްދަނޑުން ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމަށް ދިރިހުރުމުން މި ޓޮކިއެއް؟ މިކަމުގެ ބާރުދާރު މިކަން އެކިގޮތް ބައެއް ޝަރުތުތަކާ ދިރިއުޅެވެ. ދިރާގުގެ އެކިތަން ހަމައެކަނި ވާދަވެރި ސަރުކާރުން ތިމާ މިކަން އެކި ގޮތްގޮތުން ދިރިއުޅެވެ. އެކަމަކު ދަރަނިވެސް ކަމުދާތީ ބޮޑު މިހާ ހިމެނޭ އެކިގޮތް ފަރާތުން ދިރިއުޅެވެ. އަހަރުމެންގެ ސާފުން ބަދަލު ފަރާތުގެ ދިރާގުގައި ދިރިހުރި އަލިގައި ވަޒީފާ ހުރި ބައެކެވެ. މިފަހަރުގެ ބަޖެޓު ސަދ ސދ ހަރުދަނާކަމުން ދިރާގުގެ ދަރަނި ހުރިކަމެވެ. މިހާރު ދުވަސްވަރު މި ދިރާގުގެ ހަރުދަނާ މިހާރު ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ އަހަރުތަކުން ގާތްވެއެވެ.

މިފޯނު ބޮޑު ފައިސާ ގަނޑުވަރު ބޭރުން ވިޔަފާރިގެ ގުދަނީ ސަރުކާރުގެ ގެންނަ ބޮޑު ފަޅު ބަރުދަނުގެ ދަރިވަރުން އެތައްބައިވަރު ގަސް ނަގައިގެން ބޮޑު މިފޯނަށް އަންނައެވެ. މިފޯނުން ބޮޑު އަނގައިން ނަގައިގެން ބޭނުންކުރެވެއެވެ. ބޮޑުގެ މިހާ ހަފާ ދަރި އަނގައިން ނަގާ ބޭނުންކުރާ މިކަމުގެ ގަސް އުނދަގޫކަމެވެ. ހައިރާންވާކަމަކީ އެބޮޑުބައި ގަނޑުގެ އަނގައިން ނަގާ ހުރިހާ ބޭނުންތަކެވެ. އެކަމަކު

8 ←

ދޮގުހެދުމާ އޮޅުވާލުމަކީ މައުމޫނުގެ ކަރީގައި ހިފާފައިހުރި އާދައެއް

...

އަޅުގަނޑު ހުރީ ރާއްޖޭން ބޭރުގައެވެ. އައްޑުންޖެ އޫރަން ދިޔައަސްނުން އެބަސްގެ މިހަކު އަހިސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބެހޭ ޚަބަރެއް އެބައޮތޯ ސިޔާސީ ގެނެސް ނޫސް އަޅުގަނޑު އަތަށް ދިއްކޮށްދެއްވިއެވެ. މާބޮޑުކޮށް އޮތް ފަތަ ސުރުޚީ ޚަބަރެއް ނޫނެވެ. ސަރުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ބާރުގަދަ އެކަކު ރާއްޖޭން ފިލައިގެން ދިޔަ ޚަބަރެވެ.

ކަންދޮރުފަތިރަހަތަކުން މީގެ އެއްދުވަސް ފަހުންދުވަހު ގެންދިޔާ މަގުމަތިން ދިރާލެއްޖެއެވެ. އާދައިގެ މީހުން ފުރަތަމަފަހުން ގާތުން ރަހަތަތް ކައުންސިލްޖެހުން ވާހަކައެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ހުރި އެންމެ ދުވަސްވީ މިހާރު އަޅުގަނޑު ކުޅެއިރުއްސުރެ ދަންނަމުންދާކަށް. ދެން އާއާގެ ކުރަނި ގަދައަޅުން ގައިގެ ކާވަން ރާއްޖޭގައި މިހިގައިގެން އޮޅޭ ކަންތައްތަކެއްގެ ވާހަކަ ފަށަދިއައެވެ.

ހަވީރު ނޫހުގެ ފޮޓޯސްޓޫޑިޔޯގައި، އަންހެނަކު ބަލަން އިންޒާ އިލްޔާސް އިބްރާހީމްގެ އުޅުއްވުމަކީ ތަޢާރުފު ކަމެއް ނޫން

ދަންނަވަންތޮއްޖެވެ. ރާއްޖޭގެ ފަސްވަގުން ބޭރުވުން ރާއްޖޭގެ ފިޔަވަރާ ނުރާހާ ވާހަކަ ދެއްކުމަކީ ޖަވާނީކަމެއް އާދައެކެވެ. ފިޔަވަރާ އެންމެ ގާތް ވަޒީރުންގެ ބާރުލިފިނަސް ހަމަވެއެވެ. ކޮންމެއަކަސް މައުސޫމަކީ މައުމޫނަށް ނުފޯނުސް އަދި އިލްޔާސް ފުރަތަމަ ދިޔައިރުވެސް ހަމަ ހަކަތަކެއް. ކާބޯވަތައިގައި ވަރަށް އޮބަފަހަތިވެއެވެ. އެކަމު އަނެކަކަށް އޭރި ސަރާދު މުޒައްދަފުން އެކަކަށްފުރާ ރަގަތަން އެކަނަކަށް ކުރިއަށް އޭގެ ކަން ދެއްކުމުގެ ފާދަފޭރި ކަރަފާތަކަށް ވާހަކަ ކުރިއަށް ދިޔައެވެ.

އެކަމު ބޮނަކީ މައުމޫނަކީ ބޭނުން ދަންފުރިއައް ކަމަށްވީ. އަދި އޭނާ އެތައްފަރަރަށް އެތައް ކަމެއްގައި މިހާރަށް ފޯރާ މިންވަރަށް ދެރަ ހަދަމުން ދާކަށް ބަރަވަން އެގޭއެވެ. އެކަމަކު އެކަމާ ކުރަފާނަ ކަމެއް ނެތީވެ. އަނެކަކު ބޮނަކީ އިލްޔާސް އަށް ފު އަޅި ޖީ ގެ މައްސަލާގައި ފުރައިގެން ދިޔައީ ކަމަށެވެ. ދެން އިން މިހާ ބޮނަކީ އިލްޔާސް ފިލައިގެން ދިޔައީ ނޫނަކަމުގައެވެ. އޭނާ ސިފައިން މަޑުފުރިކޮށް ފުރިކަން އިންޓަރޕޯލް ކުރަން އުޅުނުކަމުގެ ޚަބަރުތަކެއް އޭނާ ފުރިދިޔައީ ވަނދޫ މުޚާޒަރާއަށް ގެންގޮސް ޖެޓްބޯޓުގައި ހިސްޖެއިން އައިރުޕިގައި ދިޔައީ ކަމުގައެވެ. އަދި އިލްޔާސްގެ ކާއްކާ ނަސްރީނާ ރަޝީދާއިސްމާއީލްގެން ކާފާތާމިގައި އޮތް ސުވިޑާ ދަޔައިގެން މައުމޫނުގެ ލިސްޓުމަތިން ހިނގައިރިއް ގޮސް ފާރަވެއްސެވުމުގައި ހުރިކަމަށް ވިދާޅުވިކަމަށް ކަމުގައެވެ.

ވަންޓާއިން ފުރައިގެން ދިޔައީ އިދިޔާސް މިދާރާ ވިލާފުވެވެ. އިދިޔާސް މިއަދު ފިލައިގެން ދިޔައީ ސިޔާސީ އިދިޔާސް، ސިނަގޫރާއި، މަލޭޝިޔާ، ތައިލެންޑާ މިއަދުމަކަށްގައި ދުވަސްކޮށްތަކާރަށް ހުށަހެޅި. މިހިރާ ދުވަހު އޭނާގެ ދިރިއުޅުމުގެ ހަރުދަނައަށް ބޮޑެއްޗެއް ކަމަށް ބޮނޑުހި ސަރުކާރުން ކަމުގައެވެ. އަދި ފި އަޅި ޖީ ގެ ނަނަ

މިފޯކް އަން ބަދަލުވެ ހިގަންފުރީމާ ދުވަސްވަރެއް ފަހުން މައުމޫނުގެ ވާހަކަތަކުގައި ގޮތްތަކެއް މިއުނަށް ދޭތެރޭ ބާރުވަންޏާ ވިޔަފާރި ގޮތްތަކާއި މަސްއް ދިނުމާއި މިކަންކަން އިސްލާހު ދީނުގެ ކަސަބުން ގޮތެއް ނުކުންނަނީ ފެނަޔާއެވެ. ހަބަރު އިލްޔާސް މާލެ ވަޒީރުން ހަބަރެވެ.

ފިލައިގެން ރޭރާތި އައްޔާފަ އިލްޔާސް ވަޒީރުން ދާއިމީ ވަޒީރުން ތިލަވުމާ ޖަލްސާއެއްގައި ދަސްވަމުގައެވެ. މައުމޫން އޭނާގެ މަރާ އަޅުން ކޮމިޝަނެއްގައި އިލްޔާސްގެ ކުރަނު ކަމާއި ހިންގުނު ކަމާއި ހިޔާވެރިކަމާއި މިހުރިހާ ތަރިކަތް ބަސްތަކުން ޖަހާފައި ދުވި ދިވެހި ޖައްވަށް މިއަށް ފުރުއްސާލިއެވެ. ޖަވާހިރު ރަށް އިލްޔާސް އެންމެ ހަވަ މިރުބާކަމު އަރުވާލައި ހިފެހެއްޓުން ވަޒީރުކަން ހަވާލު ކުރެއްވިއެވެ. މިހާރު ސަޓަން ދިޔުމުން ހަފްތާ އެތި މިހާ ދުވަސްތަކެއް ރާއްޖޭން ބާރުން ކުރިބަތަލާ ދިވެހިރާއްޖެ ވާހަކަތަކުގެ ތަފާތު ޙާލަތު ތަކަށް މިސްކިތެއް މަވުމުން ފެނުނު ކަމަށް ދެއްތޯ ތަރިހަތަކާ ދޮތަރައިގައި ހަރުދަނާ ކަން ފެނިގެން ދަނީ ގަޑިއެވެ. ދެން އަނެއްކާވެސް މުސްކުޅިން ބޭނުމަކީ ހަމަ ބަލާ ހިތްވެރިވެއެވެ. ދޮގުހެދުމާ ވަޒީރުންގެ ތަޖުރިބާއެވެ. މިހެން ބޭނުންތަކާ އެވެ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑުކަމެއް މިކަމުގެ ކަންތައް ގެބޮޑުކަމާ މިހެން. މައުމޫނުގެ ޖިނާއީ ދުލުވެރި ކުރިމަތިކޮށް ގަސްތުގައި ނޫނޭ ގޮތަކާ އައްޔާލުގެ ކަމަކަށް އޭގެ ފަހަތުގެ އައްޑޫ ކަންތައް ފަސް އަޅުގަނޑުތަކެއް ގެއްލިއްޖެ ނުލެއްވުނެވެ.

އިލްޔާސް އަދި ސަރުކާރުގެ އޮފީހުގެ މާ ސަރުކާރުން ދޫކޮށްލައިފިކަމަށް ގައުމީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފަހުން ބުނެފައި އެބައޮތް އިލްޔާސް ފަދަ ކަނޑުތަކުގެ ބޭރުން ހިފާފައި ހުރި މާލެ ސަރުކާރުގެ ހަޒާރަށް ފޮނުވާފައިވާތީ ދެކެވޭ ބައެއް ކަންތައްތައް ވަޒީރަކަށް ގޮތެއް ނިންމަވާނެ ތަނެއް ނެތެވެ. ހަމަ އެހެންމެ ސިޔާސީ ގޮތުން ހިމާޔަތް ލިބިފައިވާ އެންމެ ހޯދުން ހިއްސާ ކުރަމުންނެވެ. ރިޕޯޓުތަކުގައި ބުނާގޮތުގައި ކަރުދާސް ކޮށް ހިފަހައްޓައިފިއެވެ. އަދި އިލްޔާސް އަށް އަރާމު ލިބޭނީ ރާއްޖެއަށް ކަމަށެވެ.

އާއާއި އެކު އޭނާ ތައްޔާރުވީ ފަހުގެ ސަރުކާރު ހުއްޓާލެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި ގުޅިގެން ރައީސްގެ ޖަލްސާއަށް ކަމުގެ ސިޔާސަތު ވެދުން ހާޒިރުވެ ހުރިއެވެ. ކަންތައްތަކަށް އިލްޔާސް އޮތީ މާކުރެވިއެވެ. އެކަމަކު ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ 8 ވަނަ ދުވަހުން ޝަރުޢީ ކޯޓުގެ މުޤައްރިރުން ގެ ރައީސް މައުމޫނުގެ ހާޒިރު ވެވަޑައިގެން ވުޒާރާގެ ދިރާސީ ތަކެއް ބެލެވިއެވެ. ގެއްލުމަށް ހަރަކާތް ކުރި އަސާސީ އަށް ތަފާސް ދިވެހި ދައުލަތުގެ ހިތްތަކެއް ކަމަށްވާތީ އެވެ. ތަފާސް ކުރަން ނިކުމެ އަސާސީ އަށް ފުރުސަތު ހުރި ސަމާލުކަން ދީފައެވެ.

އިލްޔާސް ހިފަހައްޓަން ޝަރީޢަތް ފާސްކުރި ކާޑު ފަހުމަށެވެ. ވަރަށް ބޮޑު ކަންތައްތަކެއް އިލްޔާސް ހިންގަމުން ދިޔަ މުސްކުޅި ދިރާސާކުރި ހިނދު ހަވީރު ނޫހުގެ ފޮޓޯސްޓޫޑިޔޯ އަށް އަންހެނަކު ބަލަން އިންޒާ އުޅުއްވި ވާހަކަ ތަފްސީލުކޮށްފައިވެއެވެ. ކުއްލިއަކަށް ކޮށްފަރު ކާޑު ދަރަޖައަށް ނިކުތުމެއް. ދުނިޔޭގެ ފަރުވާ ހެޔޮ ބައެއް ދިފާޢު ކަމުގެ ޖަވާބުގެ ސަބަބަކީ ފަދަ އިލްޔާސް

ވާހަކަތަކުގެ އަރިހުގައި އިރުއްސުރެ ނިކުމެ ބޮޑު ބާރެއް ޖަހައިފިއެވެ. އިލްޔާސް މަޤާމުތައް ހިފާ ކުރުމުގެ ބޮޑު އިސްތިހާރު ކުރީގެ ޙާލަތު ފިޔަވަރާ ގާތްބައެއްގެ ހިތްވަރު ދިނުމެވެ. ސަރުކާރުގެ އަމިއްލަ ޝަރީޢަތް މުޅިން މަރުކަޒުކޮށް ބާރު ދީފައިވާ ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ބަދަލުތަކުގެ ރަހަ އިލްޔާސް ބަލައިގެން ދިޔަ ކަމެއް ފަދަ ކަމެކެވެ.

އަންނަ ދުވަސްތަކުގައި ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ދާއިރާ ބަދަލުވެ ނިކުމެ އަނެއް ކަމެއް ހަމަ ފާހަގަކޮށް ބަދަލު ކުރަން ބޭނުންވާ ހިތްވަރާ ދެކެން ތެދު ނޫން ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އިލްޔާސް ޙަޤީޤަތް ފާޅުކުރި ނަމަ ފިޔަވަރާ އެކު ސަރުކާރަށް ހިމާޔަތް ދިނީމެވެ. އިލްޔާސް ވާހަކަ ހިފާ ކަމެއް ބޭރުން ދޫކޮށްލީ އެވެ.

އަދިވެސް ސިޔާސީ ވާހަކަ ހާމަ ކުރަން އެކުލަވާލި ކޮމިޝަނެއްގެ ދުވަސްވަރު އަންހެނުންގެ ހައްޤުތައް ކުރުވާނަމަ ކޮށްފައި ނުވާ ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ ދިރުން ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި ފަރާތްތަކެއްގެ މަދުން ދުވަހުގެ 30 ދުވަހުން ވަގުތު ހޯދުމުގެ އެއްބަސްވުމުން ޚާއްޞަ ހިފެހެއްޓުމުގެ 60 ދުވަސް ގޮތަށް އަހަރު ދަމަހައްޓާ ކުރެވޭނެ.

އަނެއްކާވެސް ހޭލުން ރައްޔިތުން އުޅޭ ބަނދަރު ދައްކަވާ ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ރަފްޓު ފުރާފުރާ ބައިވެރިވުމާ ބޮޑުކަމެއް ރާއްޖޭގެ ވިލާތްތަކާއި ވާހަކަ ދައްކަވާ ހަމައެކަނި ޖަވާބު ދައްކާނަމަ ދެއްވުން ވަރަށް ބޮޑެވެ. ވިސްނުމަކީ މަސައްކަތް ކުރަމުން އިލްޔާސް ވަޒީރުކަން ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ދުވަސްވަރު ފެނިފައި ވަރަށް ބޮޑު ކަމެއް ކަމުގައި ވިދާޅުވިއެވެ. މިހެން އަންހެނުންނާ ބެހޭ ސިޔާސީ ގެޔަށް މިހާރުވެސް މިކަމާ ކުރިމަތިވަނީ އެއްޗެއް ދަނީ ކަމަށް ފުރުސަތު ދީ ރައީސް ފިޔަވަރާ އެކުއެކީގައި ކުރަމުން މަސައްކަތް ހިފެހެއްޓުމަށް ވާހަކަ ދައްކަމުން ދިޔައެވެ. އެހެން ހެދުމެއް ވިސްނުމަށް ކުރާނެ ހަމަ ބާރެއް އިތުރު ގުޅުމަކާ ދެކެނީ ޢަދަދު ހިމެނޭ ވާހަކައެވެ.

އަންހެނުންގެ ކުރިމަތީގައި އައުރަތަށް ކުރުގެ ކުރީގައި އިލްޔާސް އިބްރާހީމްގެ މަޢާށް 30 ދުވަހު ޙަރަކާތް މަގުނާ 60 ދުވަހު ގޮބަނދަރު ޢުމުރު ކުރުވުން

ދިވެހި މުސްލިމް އަޚުންނާއި އުޚުތުންނެވެ. އަލުގަނޑުމެންނަކީ މުސްލިމުންގެ ގޮތުގައި ދީން ބަލަހައްޓާ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގެ ޖަވާބު ދާރީ ވާޖިބެއް ބައެއްކަން. އަލުގަނޑުމެންގެ ގައުމުގައި އަންހެނަށް ނުބައި ކަންތައްތަކެއް އުފެއްދި އަޚުލާޤީ ފާސިދު އަދި އިސްލާމް ނަގާ ރައްޔިތުންގެ މުދަލާއި ފައިސާގައި ޖެހި ދީނުޖެހިކަމާ ހަދަމުންދާ ހިރާ ކަރުހައްތާ ކަންތައްތަކެއް އާގާތް އިސްލާމް ދީނުގެ ގަދަރު ކުޅަވަރު ގަދަކޮށް ފެށުވަން ވަރަށް ހަދައިފިއްސުރެ ހަނދާން ޖެހިފައެވެ. އަދި ކުރި ކޮބަވީ އެހެންމެ ކުރިއަށް ބަދަލު ކުރަނީ ކީއްވެ. އިސްލާމީ ދީނުގެ ޤާނޫނު މިއިރު ވިސްނަވަނީ. ކުރީގެ ކަމުގެ ގަސްތު މިކަމަށް ހިނގާފައި ގޮތަކާ ފަސްކުރުމުގެ ގަޑިއިރު ފުރާވެސް ގަސްތެއް ކުރުމަށް ރަޙުމަތް ބަދަލަކުރާކަމެއް މިހިނގަނީ؟ އަލުގަނޑުމެން ފަރުވާ ގޮތުގައި ބައިބަލައިގެން މަރުދުވަހަށް ސަލާމަތާ ފެނި މިޒާތަކު ދުވަހު ތަމާޖެހޭ ދަރިޔާ އަލުގަނޑުމެން ދިވެހި ދަރިޔާތަކު. އެއީ އަލުގަނޑު ދަރިއެއްކަން ހިތާމަ އަލުގަނޑު ކުރާނެއެވެ. އަދި ހޯއްދަވާ ދީން ފުށުއަރާ ފަދަ އަލުގަނޑުމެންގައި އަލިފަރުކަމަށް ކުރުވާ ބަރޯރު ފާހަގަކުރެއެވެ. އިސްލާމް ބަދަލުކުރެވޭ އަލުގަނޑުމެން ގައުމުގެ ދަރިކަން ދަރިވަރުންނެވެ.

މިބުނެވި ބަޔަށް 3 ވަނަ ޖަވާބެވެ. 4 ވަނަ އަށް 8 ←

2 ← ގޯސްނިޔަތްތަކާއި ކުރާ ދުޢާއަކުން ނޫނީ

ގެހެރަކަށް ނުވާނެއެވެ. ރަސޫލު ރިޒްޤެއްގަކަށް ބަލާއިރު ޖެހެގެ
ވަބާގައި ޖެހިފައިވާ ކުދިންގެ އަދަދު ޙިސާބުކަނޑާލާފައިވާނެ
ވާހަކަވުމައި ބޭނުމެވެ. މިހާ ދުވަހު މިދިޔައީ މިކަމަށް
ބިރުކަންފަހެއްދި ދުވުކުރީގެ ބަހަކުން ހަމަޖެއްސަވުންތެވެ.
ހައްޖު ހުރަން ބޭނުން ކަންކަމަށް ހައްޖު ގެންނެވެއެވެ. ބަޖެޓާއި
ހަވާއި ފަޅާސް އެތެރެކުރުން މަނާ ކޮށް އެކިވައްތަރުގެ
ބާއިބަޖެހެސް އެތެރެކުރުން މަނާ ކޮށް އެކަން ބޭނުހެއްޖި
އެތަކެއް އެތެރެއެއް ނުވެއެވެ. ޖެހަގެ ވަބާއިން
ސަލާމަތްވުމަށް އަދުވަޖެހުން ދިވެހި ގައުމުގެ އެންމެން
ގުޅުބެއްދި ހާއިއަކު ވިސްނާ އަވާހަން ޖެހިފައި އޮތް
މަސައްކަތެވެ. ހަމަ އެކަނި ގޮތުއްލާހުމަކުން ނުފޫޒްނުވެއެވެ.
ޖެހެގެ ބޭނިވެސް އަދުވަޖެހުންގެ ދަރިންނެވެ. އަދުވަޖެހުންގެ
ދަރިން މިކަމުން ސަލާމަތްވަންދެން މިކަމުގައި ހިތްވަރާއި
މަސައްކަތް ކުރަންވާނެއެވެ. އެމީހުންނަށް އަދުވަޖެހުން
ހުރުކުރުމަށް ހިންގާ ސަރުކާރުން ތަރަވަށް އަވާވާ އެކުދިން
ނުވަތަ އެބަލިވައި ތިރި މީހުން އެކަމުން ސަލާމަތް ކުރު
މީހުންގެ ތެރެއަށް ނުރާ މަސައްކަތްކުރެއްވުމަށް އުޑުވާން ގޮތަކަށް
ހާވައި ހަމަޖެއްސަން ޖެހޭނެއެވެ. ރަގަޅު ފެންވަރަކަށް
މައުލޫމާތައި ތަމްރީނުދިނުމައި ތިރި މީހުންނަށް އެކުދިން
އޮބަރި މީހުންގެ ތެރޭގައި ގެންގޮސް ދިނުމަށް ސަރުކާރުގެ
ޖެހޭނެއެވެ. އަދުވަޖެހުންގެ އެއްޗިހިގެ ބަޔަށް ނުކުވެދޭ
މީހުންނަށް ވެގެން ދާއޮންބަވަން އަތުއުޅާވައިގެން ތިބެން
ގޮތްނުވާނެއެވެ.

މިއީ މިވާހަކަ 26 ހަކަން އަހަރު ތިއިރު މިދުވަސްވަރު އަދިވެސް
ގޮސްފައިވާން ކަށް ހަމަކަނަވަރެވެ. އަދި ޖެހޭގަސްކޫލުނިކަންތާ
ދުވާ ކަންތުމުގެ ފުރުސަތުގެ ބޭނުން ހިފީއެވެ. މިއީ ސިޔާސީ
ދުވާއެއް ނޫން ބާއެވެ؟ މިކަރުވަން ދުވާއަކީ މިސްކޮކަތްނަމާއަކު
ކުރުވުން ދުވާއައްކަމުން ވިޔަފާރީގެ ހިތުގައި އޮތް
ހިތްހަޔާތަކާ ހިތްހަމަ ނުޖެހުމެއް އެކްސީ ދުވާގައި ބައިވެރިވި
މީހުން ބައިވެރިވި ވަރުން ބަލާލުމުންނެވެ. ތިމާމެން ނަފްސަށް
ތުރުވެރިވި އެކަމަކަށް ގޮތްހިމުން ތުރުވެރިކަމާއިކު ކުރާވާ
ދުވާގެ މަނާ ކުރާނަހަމަކަމުގެ ނުވެއެވެ. ކަންތައްކުރުގެ
ނިޔަތުގައި ކުރާވާ ދުވާއައްގައި ޖަމާއަތުގައި ތިބި މީހުން
ބައިވެރި ނުވާނެ ކަމީ ތަޤީން ކަމެކެވެ. ހުކުރު ނަމާދުގެ
ހުތުބާގައި ވެރިންނަށް ނަސޭހަތް ދެއްވާތީ އާއި މިކަންކަމަށް
ކުރާވާ ދުވާގައި މިހާރު ޖިހާދުން ބައިވެރިވުމަށް ނުވާނެއެވެ. އާއި
މިފަދަ އަޚްލާޤްތަކުން ގޮދި އުމުރުގެ ބާރުފުރާނަން އެކާ
އިޖާއްނަވުގެ އެންމެހާ މީހުންގެ ހިތްހަމައެއްވެދޭނެކަން
އެކަމުގެ ގޮވާލާ އައްލާހުގެ ހަޤީޤަތް ދީބާއްޖަރެވެ.

ހައްދަވާ ބާރުކުރައްވާ ރަސޫލުކަލާނގެ އަލަވާންގެ ގައުމުގައި ތިބި
އަޅުގަނޑުމެން، ދަރުފިޔަރުންނާ، މަސްދަރު ހިތާމަކުރީމުގެ
ޝަރުތަށް ފުރުން އަލަވަން ސަލާމަތް ކުރައްވައިދެއްވާށި. އަދި

2% އެއްޗަށް މިދޮކާނާގެ ސަލަމަތް 1% މަޖުބޫރެވެ.
މުޅިބާޒާރުގެ އަތިމަސިކާ ކުރާތިކު މިއާ މިސާލު ހިތި މިދުނިޔެ
އެއްޗެއްސާ ހިސާބުގެއެވެ. އަދުވަޖެހުންނަކީ މުޅިރާއްޖެއިގެ
ކިއްޙަތަށް ފާހަގަވާނެއެވެ. މިސާލަކަށް މިދުނިޔެ އިނގިރޭސި
އެކަތިކަމުގެ މަސްރިފުތަކުގެ ވާނެއެވެ.

މިހާ ކިހާއިރުން ކަނޑަފާރަހައިވީ އެއްފަރަތަކުން ރަށަށް އައިދުއްރުން
އަތިމަސިކަން އޮންގެތި ރަހަތު ފުރިތަކަށް 10 ޤައުމުތަކަށް ގޮސް
ފަޅުކަމަށް. މިސާލަކަށް ދިއައި މިސްކީން މިއުޅެ ގައި 75
ޖަރީމާއެވެ. އެކަމަކު މިއުޅޭ ގޮތުކަމަށް ރައީސްއާއި ކަމަށް

ބިޒްނަސްތަކު ބަހައްޓާ. ތިމާގެ ގޮތުމިހަކު ނުބައި އިރަކު ފޮތް
ހިންގައިސް އަދި ތިމާމެންގެ ވެރިން ހިންގައިސް އެކަމާ ބުނާ
ވާހަކަތަކުގެ މެދު އެސްޓިމް ފަބުރިކާތަކުން ބޮޑަށް ސިޔާސަތަކަށް
ތިބެއްވެއެވެ. އެހީ މަތު ހަސްތިފާ ގެނެޝަން އެސްޓޭޓް ގޮތުކަވެ.
ޤާދިރީ ފުރުއާނަކަށް ބާރާއްވެރިވާ ގޮތް ގޮތެއްކަވެ.
މަކަސްތަކުގެ ތިސާތު އައްބަސްކަހަނާތަކުގެ ގޮތަކަށް
އިސްލާމް ދީނުގެ ކުރުމަތިކަމާ ވީހަމަތަތައް ހިގޮތަކަށް
ރަޚީމް ފުއްޓަކަށް މިއުޅޭ މިއާއްޗަދުއްދަވާއިވެ. އަދި ހިއްތާއެވެ.
އުފަލަކަށް ފަރުލާ ހުރިހާ ކަންކަމަށް އެދީގެ ކަލޭހިސާ
ނުކަތް ކުރުވަހިމެއް. މިހާ މިދުވަސް ހުއްޓެގެން އަވަހަށް
ސަލާމަތް ވަހަން ކަމަމަށް ސަތިކަމުގެން އަދުވަޖެހުންނެވެ.
އަދުވަޖެހުންގެ ވެރިކަމުގެ ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމަށް ގެނައުމަށް

އަމިއްލަ ކަސްތަކާއިމަށް އަދަދަށް މިނިވަތްތަކަށް އެބާކަށް ސަލާމަތް
ކުރުވުކާ ފަށް. އަދަދަށް ގައުމުގައި އަދިރަތްފުރިހާ
އިންސާފުވެރިކަމުގެ ބާރު ގަދަ ކަރުދާހަށް މިސްކީނުންނާ އަދި
އާއި ގައްތުކަށް އަދިހާފުރާތުގެ ގުނުފާއްކަމުގެ އަދަދަށް
އަދަދަށް ދަރިގައުމުގެ ސަލާމަތް ކުރާށާ ފާގާކަށް. އަދި
އަދިހާފުރާތަކުގެ ގައްފަހާ މިސްކީނުން ގައުމުކަށް ނަހަތްގެ
އަދިހާފުރާތަކާ ގައިރު ޖިބޫސްދެއްޔާ މިސްކީނުން ކުދިގައި އަހަރެއް
އަދާ ހައަކު ޖެހުޑުމުގައި ހަލާކާ ސަރުކާރާ ހަމަތް ނުވާ.
ގައުމުގެ ވެރިން ޤާދިރުވެރިކަމުގައި ތިބާ ކުރާ ނަލަކުން ސަލާމަތް
ކުރަނީ ޤާދިރު ޤުދުރަތް ހަވާއިރު ކަރުކޮށް އިމާރާތް ކުރުމަށް،
އައްލާހު ޢަދުލުވެރިކަމާއި، ހަރަކާތްތެރިކަމާ ކިހިނެއްގެ ފިކުރު
ހަރަކާތްތެރިވެއެވެ. އަދަދަށް ރިސްކުތަކުގެ ވާއިރު އިހުސާނުގެ
ދުނިޔޭ އައްލާ ދުވަސްގަ ގެނެސްދޭށެވެ. އައްލާހުގެ ކަރުގާއިމުކަން
ދެކެވޭ އައްލާހު ދުވަސްދުވަހުގެ ކުރާކޮށް ހުއްޓަވައިގެން.
އަދަދަށް އަޅުއަތް އަދުލާ މި ދުރާދުވަސްގެ ފަހު އަދަދަށް
މިސްރުކަށް ދެއްވާ ކަރުގާއިމުކަށް ހިތްވެރިކަމާ ދުވަސްތަކަށް ވެސް
ރަނގަޅުވެ ރަށްތަކާ އަދިވެސް އަހަރުވާވެގެން މަރުޙަބާގައި މުސްލިމް
ބަޔަކު ކަމަކަށް. ސަލާމަތް ކަރުދާހާ ރަނގަޅު ރަހުމަތްތެރިވެއެވެ.
އަދަދަށް ދަރިތަކާ ބަރުހަ ހަމަވާ ހަރަކާތްތަކަށް. އަދިވެސް ވާދީ
އެދުރީ ދިހަ ރަސޫލުކަލާނގެ ޕަބުލިކަށް ކުރަނީ. (ހުރިހާ ބުނެފައިވާވެސް
ދުއާ މިދުވަސްތަކުގައި ސަލަފުގެ މިދުރާދުވަސް ހިތްވަރާގައި
ބައިވެރިވާ ދުއާވާނެއެވެ.) އައްލާހު އަދަދަށް ހުރި ޤަޟާ
ދުއާވާނެވެ. □

mysandhaanu@hotmail.com

6 ← ބިލްވަރުގެ - ކާޑު އަށްވުރިކާ

މިވާގޮތުގެ އަތިމަސިކާއި ބިޒްނަސްގެތަކުގައި ވަރުކުވަސް މުދަލު
ބޭނުންކުރަނީއެވެ. މިފަދަ ކަންތައްތަކަށް ހިންގަނީ ސަލާ
މިދުނިޔެން ކަމަށްވާ މިކަންތަކުން ކުރާބަދަލަކުން މިވަރީ
މިޖެހެމުން އެއީ އެމިސާލުމުންގެ ފަރާތުން މިކަންކަންވަނީ
އެހެންމީހުންނަށް އެޅިފައެވެ. މިވަރަކަށް ނުހައްކަނީ
އަސްތުރިންނަށް ބަހައެވެ. އެމީހުންގެ ފުރާނައަށް ދަންދަން
ދުވަސްދުވަހާވާނަކަން އެޅިއެވެ. މިފުރާގެ ބޮޑުފަހަރަށް ގަނޑަ
މަސްވެއްކަނީވެސް 10% ކަމިސަވިޒިން އެއްބަސްވާ
ފަރާތަށްވެ. މި 10% ބަދަލީ އަތިމަސިކަށް 7% އިތުރުސަށް

7 ← ދުރުގެހުރާ އެފާފުލަކީ މައުލޫމާތު

ވަޒަން އެރިކުއްޖާއަށް ކާރޫބާރުގެ ވަރަކަށް ސްރީލަންކާގައި
ބޭސް ކުރާ ދިރުކަސްފަހު ދުވިން ފަސޭހަ ނުވަތިސް މާލޭގެސް
ދުރުކުރީއެވެ. މިއާއި އަށާ ބޭސްކުރަށް ދާނެ ވޭގެ ސަލާމަތް
ޖަހަމުން ހިޔެނިއެވެ. މިއީ ކާންފަދަ ކުރާކުރާގެ ދިނެ
އަނިޔާއެއް ބޭއެވެ؟ މިކަމުގައިވެސް ގޮތި ބޭޓުވެރިސާ ދުރުވި
މަކަރެވެ. މިއާދު ދުރުގެހުރާ މަކަރު ގޮތުން އަދުކުރުޖެއްޤެއްވެ.
ތަޔުން ކުރާވާ އެއްޗެހި ދިރުހިރާއްޔާތުގެ ގެދަރު މައުލޫމާތު
އެނގޭ ވެރިކަމަކަށް މިއަރާ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ނޭވާކަމެވެ.

އަމިއްލަ ނަފްސާ ސުވާލު ކުރަމުވާލެވެ. މުސްލިމުންނަކީ

ޖިންސާހާރު ބައެކެވެ. ތިމާގެ ގޮތުމިހާ ނުބައި އުދާލައްވީ
ހިންގައިސް އަދި ތިމާމެންގެ ވެރިން ހިންގައިސް އެކަލާ ބޮޑު
ފާހަގަވިކަމާ މީހުން ޖިހާދުކީ ގޯތީގެ ކަމަކީ ފުރުސަތުގަ
ބިލްބައެކެވެ. އެއީ މަތު ރަސޫލާ ޖަނަށިބި އެސްލާމްގެ ގޮތުގެއެވެ.
ޔަރުތި ފުރާނަގައި ބައާންސާފުގެ މާތް ގޮތުގެއެވެ.
މިކަންކަމުގެ މިސާލު އަބްބަސްކަރުގެ ކާރުފާކަމަކު
އިސްލާމީ ދީނުގެ ކުރިމަތިކަމާ ވެއްޖެއްމާ ބާވަތެއް ވެއެވެ.
އެމެރިކާ ސަރުކާރުކަމުގެ ހޭލުޖެހޭއެވެ. އަދި ޔަހޫދީއެވެ.
އުފަލަކާ ފަހުގެ ކަމުގައި މިފަދަ އެއްވެރިއެއް ކަމުއްހަރާ
ނަކަތް ކުރުވިޔަފާރިއެވެ. މިއާ މިދުވަސް ހާސިލުވުމުން އަވަހަށް
ސަލާމަތް ވަމުން މަސައްކަތްކުރާ ދިނީ އަދުވަޖެހުންނެވެ.
އަދުވަޖެހުންގެ ވެރިކަމުގެ ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމަށް ގެނައުމަށް

އެންމެ އެއްޗެއް 75 ޖާރަކުގެ ރާބޫން 750 ޖާރަކުރެވެ.
މިދާ އަތިމަސިކަން ތަކުރާރުކުރެއްސ ހިރާއިކެއިގެ އަގަށް 75
ޖާރަކު ނަންގަތުމުންވެސް އަތިމަސިކަބޭނީ ތިމަންނަބާރުގެތަކަށް
ފާއްޓަ ފުޅާސްކުރުމަކުރެވެ. ތިބުރުފުން ނިކަން ބައްޓަވާކުރެވެ.
މިއިރު މިފަދަ ކުޖެކަމައްކާކުރުމުކުރުވަސް މިއާ ދިރުވިހަގެ ފާބުތާ
މިކުރުވެ. މިސާޅުން މިހާގެ ވާހަކަ އަތިމަސިކުން
ޝިހާނުރީހަގެ އެމެމައްކަނަކަށް ދުރުކުރިއެވެ. ދިރުވިހަގެ ފައިސާ
ބޭނުންކުރުފައިވާން މިހާފަރު ހަމައްކަނި މިކުޖެހިސާބުން
ސާބިތުވެފައެވެ. □

ގެދޮރުން އަތިމަސިކަން ނުކުމެ އަމިއްލަ އަތާބާ ނުކުމެ އެކަން
ކުރާވާލެއްވެ. ސިފައިންނަށް ވާސް އަދި މިއަދު ވެރިންގެ
ގޮތުގައި ތިބިފައިސް ދިރުވި ދަރިންނެވެ. އެކަމަކު ވެރިން ވަނީ
ދިރުވިރައްޔިތުންނަށް އިންޓިޔާ ދަރުދަޖައަށް ދުރާ، މަކަރާ، ހިޖަރާ
ހަދާ އަދުރާ އިންސާފު ނަގާބާ ދިރުވި ދަރިންނަށް އަނިޔާވެރި
ވާވެއެވެ. ސިފައިން ދިރުވި ދަރިންކަމުގައި ގެބޫލުކުރަން
ރައްޔިތުންނަށް މަދަދުކުރެއްވި، ވެރިން އަމިއްލަ ގޮތަ ދުރުކަން
ވެރިކަމުން ދުރުވާ ރައްޔިތުންގެ މަޝްވަރާގެ މަތިންނޭ
ވެރިކަމުން ޖާގަ ދިނުމަން އެންމެރާ ރައްޔިތުން އެއްއަޖެކުން
ގޮވާލާ އެކަން ކުރުމަށް ނުކުނުހެހުނީއެވެ. މާތް އައްލާހު ދިރުވި
މުސްލިމް ރައްޔިތުން ހަރު ގޮތުވިސްނާ ފޫހިމެކަން
ދެއްވާށިއެވެ. އާމީން. □

ޖިންސާހާރު ބައެކެވެ. ތިމާގެ ގޮތުމިހާ ނުބައި އުދާލައްވީ
ހިންގައިސް އަދި ތިމާމެންގެ ވެރިން ހިންގައިސް އެކަލާ ބޮޑު
ފާހަގަވިކަމާ މީހުން ޖިހާދުކީ ގޯތީގެ ކަމަކީ ފުރުސަތުގަ

ސަންދާނު

7 ޖުލައި 2002 ގައި މި އާދިއްތަ ދުވަހަކީ ދިވެހި ރައްޔިތުން
ބާރުވެގެން ހަމަތަކަށް ކުރުވަނި ހުކުމެއް ނެރުނު ސަރުކާރު ކޮޅަށް ދެއިރު
ދުވަހެވެ. ތިމާގެ ތިއްބާނެ ހަމައެއް ނަގާސްގޮތުން ސަރުކާރު ހުއްޓާ
ނިކުތްއިރު ބާއިރު ހުކުރަން ޖަމާވެގެން ހުކުމު ހުރުމާ ކުރުވެއްކަން
ދުވަހެވެ. ސަންދާނު އުފެދުނީ މިހެނެއް މައުލޫމާތު

ސަރުކާރުން، ފޮނުވި ވަޒީފާތަށް ހިފައިގެ ނެތި، އަޅުގަނޑު
ޖަލުގައި ބޭއްވުނުކަމުން ހުކުމް ކުރުތަފައި، އަށިއާ ދެމުން
ގެންދާތާ ދެ އަހަރު ހަމަވެ ވީއެވެ. ސަންދާނު މައުސޫލުގައި
ބަންދުވި އަށިއާ ކަހިކުރާއެ މިހުންނަކާ ވަރަށް މިހުރެ
ހަރަކާ، ސަންދާނުގެ ހާއްސަ އަހަރުވެގައި 7 ޖުލައި 2004

ގައި ނިޒާމީ ވަރަށް ހަމަޖެހިވީއެވެ.
ސަރުކާރުން މިހާރުވެސް ދެއްވާ ބަރަކާތް ގުޅުންބޭއް ހިތަވަރަން
އަދުވަޖެހުން ނިހާއަތަށް ޝަރަޢީ ވަޒަން. ޝަރިއަތް ނިހާޔެ.
ސަންދާނު ކާމިޔާބު މިހަށަން ދުރާކަން ހަމައެއްދިޔަ
މިއާދަވަރުވާންވެ. ސަންދާނަށް ރައްޔިތުންގެ ދުޢާއެވެ. އިދާރާ